

Jaarstukken 2023

werkom›

Jaarstukken 2023
periode: 1 januari 2023 t/m 31 december 2023
bedrijfsvoeringsorganisatie
Participatiebedrijf Zaanstad Purmerend

4 juni 2024

werkom ›

Inhoud

Jaarverslag 2023

Programmaverantwoording

1 Inleiding	2
2 Kaders en ontwikkelingen	3
3 Organisatie	7
4 Beleid en uitvoering	8
5 Financiën	13
6 Paragrafen	14

Jaarrekening 2023 26

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	27
Toelichting op het Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	28
WNT-verantwoording 2023 Participatiebedrijf Zaanstad Purmerend	34
Balans per 31 december 2023	37
Algemene grondslagen en grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	39
Toelichting balans	42
Rechtmatigheidsverantwoording	46
Bijlage 1 Uitvoeringsinformatie, Taakvelden	
Controleverklaring van de onafhankelijk accountant	
Bijlage 2 Uitvoeringsinformatie, Economische categorieën	
Bijlage 3, Geconsolideerde cijfers	
Toelichtingen op de geconsolideerde cijfers	

Jaarverslag 2023

Programmaverantwoording

1 Inleiding

Dit zijn de jaarstukken (jaarverslag en jaarrekening) over het jaar 2023 van het 'Participatiebedrijf Zaanstad Purmerend', handelend onder de naam 'Werkom'. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de Participatiewet (PW) en de Wet sociale werkvoorziening (WSW). Doel van de PW is om mensen met arbeidsvermogen die vallen onder doelgroep naar werk toe te leiden, bij voorkeur naar regulier werk. M.b.t. de WSW is geen nieuwe instroom meer mogelijk.

Ter uitvoering van de taken in het kader van de PW en de WSW hebben de gemeenten Purmerend en Zaanstad Werkom opgericht. Dit is gedaan op basis van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen. Er is gekozen voor een Bedrijfsvoeringsorganisatie (BVO). De colleges van beide gemeenten hebben de bevoegdheden uit de WSW overgedragen aan Werkom met dien verstande dat bevoegdheid om beleidsregels te stellen, blijft toekomen aan de colleges. Ten aanzien van de taken in het kader van de uitvoering van de PW is aan de secretaris-directeur van Werkom mandaat verleend. Gemeenten hebben beleidsruimte om de vorm en inhoud van de arbeidsondersteuning binnen de wettelijke kaders zelf te bepalen. De gemeenteraad formuleert bij verordening beleid voor de arbeidsondersteuning aan de doelgroep, waaronder ook niet-uitkeringsgerechtigden of prioritaire doelgroepen.

De hier relevante doelgroep bestaat uit mensen met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt. Mensen die op 31 december 2014 een geldige SW-indicatie hadden en in een SW-dienstbetrekking werkzaam zijn, behouden hun rechten en plichten. Het gaat bij de nieuwe doelgroep ook om schoolverlaters uit het voortgezet speciaal onderwijs (VSO), het praktijkonderwijs (PrO) en het mbo-entreeonderwijs. Het is van belang dat zij in beeld zijn, passende begeleiding krijgen en aan de slag komen bij werkgevers, zo nodig met ondersteuning. Ook statushouders vormen een belangrijke doelgroep.

In deze jaarstukken wordt verantwoording afgelegd over één programma; "Werk" bestaande uit 2 primaire taakvelden: 'arbeidsparticipatie' en 'begeleide participatie' met daarnaast de taakvelden 'mutaties over reserves', 'treasury' en 'overhead'.

De BVO van Werkom heeft in 2018 een besloten vennootschap opgericht, Werkom diensten BV, waarvan het 100% van de aandelen houdt. Beide entiteiten leveren, via bedrijfsonderdelen, ook producten of diensten aan afnemers. De BV is opgericht om juridische redenen van aanbestedingsrechtelijke aard. De splitsing heeft derhalve geen bedrijfseconomisch karakter.

In dit boekjaar is er verder gewerkt aan het eerder genomen besluit tot opheffing van de BV. De activiteiten van de BV zijn per 1 januari 2024 overgedragen aan de BVO. In 2024 wordt de BV uitgeschreven.

Bij het samenstellen van deze jaarstukken is de indeling van de gewijzigde begroting voor het jaar 2023 zoveel mogelijk gevolgd. Daar waar dit het inzicht beter diende of waar een betere aansluiting op de regelgeving (het BBV) kon worden bereikt, is daar van afgeweken.

2 Kaders en ontwikkelingen

2.1 Ontwikkelingen

Landelijk beleid

In 2023 is in de 2e Kamer diverse keren gesproken over de herziening van de Participatiewet ("Participatiewet in balans"). Enkele elementen daaruit zijn de 4 weken zoektermijn, het bufferbudget, de jongerennorm en de kostendelersnorm. Ook de VNG en Divosa pleiten voor een fundamentele herziening van de Participatiewet.

In de zomer van 2023 kondigde het kabinet voor meerdere groepen extra geld aan om hen betaald aan de slag te helpen. Het gaat om budgetten voor langdurig werkzoekenden, statushouders, ex-gevangenen en jongeren met ernstige scholingsbelemmeringen. Ook vanuit het Europees Sociaal Fonds (ESF) zijn er middelen voor de regio beschikbaar voor mensen die moeilijk werk vinden of het lastig vinden om hun baan te behouden. Via Werkom doet de regio hier aan mee.

Daarnaast zijn er in 2023 twee rapporten verschenen: een met toekomstscenario's voor de sociaal ontwikkelbedrijven en een over de financiering van beschut werk. Uit beide rapporten blijkt het belang van (financieel) perspectief voor de langere termijn voor sociale ontwikkelbedrijven. Zij vormen een essentieel instrument voor ondersteuning van alle werkzoekenden, het bieden van lonend werk voor personen met een indicatie en de realisatie van maatschappelijke baten door werk. Vanaf 2024 komen er extra middelen voor beschut werk (begeleidingsbudget) bij.

In 2023 stond het begrip "Bestaanszekerheid" bij veel politieke partijen centraal; het minimumloon steeg via de versnelde verhoging van het WML per 1 januari 2023 (met 10,15%). Het kabinet werkt ook aan de afschaffing van het Lage-inkomensvoordeel (LIV). Beide ontwikkelingen leiden tot hogere loonkosten. Het Rijk heeft evenwel besloten om de gemeenten te compenseren voor de verhoging van het WML.

Ook zijn er verschillende maatregelen om armoede tegen te gaan, zoals verhoging van het kindgebonden budget, de bijzondere bijstand en het noodfonds energie.

Financiën

De arbeidsvoorwaarden voor de werknemers bij de sociaal ontwikkelbedrijven (cao WSW en cao "Aan de Slag") vormden dit jaar een urgent thema. Als het echter gaat om de bekostiging wezen het Rijk en de VNG naar elkaar. Er was lange tijd een impasse rond het verbeteren van de arbeidsvoorwaarden.

Het jaar 2023 werd onder meer gekenmerkt door aanhoudende hoge inflatie. Vorig jaar veroorzaakte dit al een groei van de 'werkende armen'. Dit leidde weer tot een forse verhoging van het Wettelijk Minimumloon (WML). Na onderhandelingen om deze verhoging via de LPO-bijdrage te compenseren, heeft het ministerie een tegemoetkoming toegekend.

Dit is echter onvoldoende om te voorzien in andere financiële uitdagingen, zoals voor beschut werk; de kosten per beschutte werkplek liggen hoger dan wat gemeenten daarvoor van het Rijk ontvangen. Op sommige onderwerpen heeft het vorige kabinet nog extra middelen toegezegd.

Arbeidsmarkt

De arbeidsmarkt is nog steeds krap. In dit jaar heeft de overheid gewerkt aan balans en solidariteit op de arbeidsmarkt. Het moet voor werkgevers aantrekkelijker worden om vaste contracten aan te gaan. Met strengere regels rondom tijdelijke, nul-uren- en oproepcontracten moet er meer evenwicht en zekerheid gaan komen. Dit is ook een belangrijke ontwikkeling voor de medewerkers van sociaal ontwikkelbedrijven omdat mensen met een arbeidsbeperking vooral in flexibele en tijdelijke banen terecht komen. Ondanks de huidige situatie op de arbeidsmarkt, zijn werkgevers terughoudend bij het aannemen van mensen met een arbeidsbeperking. Werkgevers voelen zich niet verantwoordelijk, hebben geen geschikte functies of te weinig capaciteit voor begeleiding en ondersteuning. Ook de onbekendheid met de diverse regelingen speelt een rol.

De minister heeft een initiatief genomen om statushouders sneller betaald aan de slag te helpen. Bij de huidige krappe arbeidsmarkt loont het om extra in deze groep te investeren. Werken en het leren van de Nederlandse taal gaan dan hand in hand. Sociaal ontwikkelbedrijven kunnen hierin een prima rol spelen. Het aantal personen in het doelgroepregister neemt licht toe. De banenafpraak heeft de ambities nog niet vervuld; vooral de overheidssector blijft achter. Het aandeel personen uit de doelgroep beschut dat betaald aan de slag is, blijft gering.

Sectorinformatie 2022

In 2023 is de sectorinformatie 2022 van Cedris uitgebracht. Volgens het rapport zijn er nog grote barrières voor mensen met een arbeidsbeperking om aan de slag te gaan. Uit de gegevens van de sectorinformatie blijkt ook dat er grote verschillen bestaan tussen gemeenten bij de ondersteuning voor mensen met een arbeidsbeperking, bijvoorbeeld via de inzet van loonkostensubsidie. De financiële tekorten in de sector zijn in 2022 groot en toenemend omdat er steeds minder mensen zijn die werken vanuit de Wsw. De financiering hiervan was meer kostendekkend dan de financiering onder de Participatiewet. Voor Werkom was het jaar 2023 financieel gezien juist gunstig. Enkele belangrijke oorzaken daarvan waren echter eenmalig van karakter.

2.2 Strategische herijking

Om de primaire opdracht van Werkom te kunnen blijven vervullen, is het noodzakelijk om antwoord te vinden op een aantal uitdagingen. Het werkleerbedrijf zal door de dalende WSW-bezetting langzaam krimpen. Toch wil Werkom verschillende arbeidsmarktrelevante werksoorten aan kunnen blijven bieden. En er moet ruimte zijn voor personen die (nog) geen plek op de arbeidsmarkt kunnen vinden, maar die wel arbeidsvermogen hebben. Dat kan door zelf passende arbeid te organiseren, daar waar de arbeidsmarkt er zelf in faalt.

In het jaar 2022 heeft door de gemeenten ingeschakelde adviseur (Bureau Berenschot) een adviesrapport uitgebracht over een meer solide financiering van Werkom als gevolg van het herijkingsproces. Beide gemeenten hebben naar aanleiding hiervan koersdocumenten vastgesteld.

Het jaar 2023 is benut om deze adviezen nader te bestuderen en waar mogelijk ook al uit te werken in de begrotingen en meerjarenramingen.

Dit leidde onder meer tot een begrote extra gemeentelijke bijdrage. In dit boekjaar is gebleken dat deze bijdrage nog niet (geheel) nodig was. Voor toekomstige jaren zal een dergelijke bijdrage in de ramingen wel nodig blijken te zijn.

2.3 Kaders

In het document voor de primaire begroting 2024, de gewijzigde begroting 2023 en de meerjarenramingen voor 2025-2027 zijn de kaders beschreven. Voor de realisatie op de genoemde onderwerpen wordt verwezen naar het jaarverslag en de jaarrekening (in dit document).

2.4 Organisatieontwikkeling

De daling van de SW populatie, de stijging van de doelgroep nieuw beschut, toename van langdurige begeleiding alsmede de geleidelijke transitie van SW-bedrijf naar Participatiebedrijf, heeft tot gevolg dat het werkleerbedrijf krimpt. In 2023 is een strategisch plan gemaakt waarin ook de krimp van het werkleerbedrijf in relatie tot zowel de decentrale als de centrale overhead is uitgewerkt.

In de komende jaren zal dit plan stapsgewijs verder worden uitgewerkt en leiden tot concrete keuzes.

2.5 Huisvesting

In de loop van dit boekjaar zijn keuzes gemaakt die hebben geleid tot een intensiever gebruik van de centrale locatie aan de Einsteinstraat in Purmerend en de Slachthuisstraat in Zaandam. Als gevolg werd de huur van enkele andere locaties beëindigd. Op termijn zal dit leiden tot lagere huisvestingskosten.

2.6 Wet open overheid

Met de Wet open overheid (Woo) wordt het recht geregeld op openbaarheid van publieke informatie ten behoeve van een democratische samenleving. De Woo is ingegaan op 1 mei 2022 en vervangt de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De Woo heeft als doel de overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, ontsloten en gearchiveerd te maken. De informatie wordt beter beschikbaar, zodat deze effectiever kan worden gebruikt voor sturing en besluitvorming. De wet legt actieve informatieverstrekking op.

In 2023 heeft Werkom interne regels opgesteld waarmee informatie en documenten die vallen onder de reikwijdte van de Woo op de juiste manier vervaardigd, opgeslagen en toegankelijk worden gemaakt. Bestaande documenten of informatie die vergankelijk is, wordt actueel gehouden.

In het kader van de Woo zijn er bij Werkom in 2023 geen verzoeken om inzage in overheidsinformatie ingediend.

2.7 Fiscale positie

De BVO en de BV van Werkom vormen een 'fiscale eenheid'.

Voor de 2 gemeenten en Werkom is de BTW-koepelvrijstelling van toepassing.

De overdracht van budget voor haar prestaties in het kader van de Participatiewet is vrijgesteld van BTW en de aan Werkom in dit licht in rekening gebrachte BTW is kostenverhogend. Voor overheadkosten geldt een zgn. 'mengpercentage' voor de kostenverhogende BTW.

De zgn. 'transparantiemethodiek' kan worden toegepast. Dit betekent dat genoemde kostenverhogende BTW aan de 2 gemeenten kan worden 'doorgeschoven' en dat deze zo voor de gemeenten compensabel is t.l.v. het BTW-compensatiefonds.

Voor de vennootschapsbelasting wordt gebruik gemaakt van de vrijstelling cf. art. 5, lid 1, letter c, sub 2. Het gaat hier om een subjectvrijstelling voor lichamen die nagenoeg uitsluitend passende werkzaamheden bieden aan mensen met een verstandelijke of lichamelijke beperking. Dit was aanvankelijk gericht op medewerkers met een WSW-indicatie, maar gesteld is dat de personen uit de nieuwe doelgroepen hieraan gelijk zijn.

3 Organisatie

3.1 Bestuur en directie

De BVO is 'beleidsarm' en heeft een ongeleed bestuur. Dit jaar vormden mevrouw S. Onclin namens de gemeente Zaanstad en de heer H.M.M. Rotgans namens de gemeente Purmerend het bestuur van Werkom.

Dhr. S.W. van Drooge is als secretaris-directeur aangesteld.

3.2 Participatiebedrijf

De uitvoeringsorganisatie bestaat uit een bedrijfsonderdeel 'Mens en werk' en een bedrijfsonderdeel waarin de werkleerbedrijven zijn ondergebracht (Industrie en diensten, Groen en schoon en Post en print). Daarnaast beschikt de organisatie over een aantal stafafdelingen die de directeur, het bestuur en de bedrijfsonderdelen ondersteunen.

3.3 Doelgroepen

De doelgroep van Werkom laat zich als volgt samenvatten:

- > Werkzoekenden die regulier kunnen werken (met bijstandsuitkering, maar ook niet uitkeringsgerechtigden);
- > Een groep personen die o.g.v. een arbeidsbeperking niet het WML kan verdienen en door het UWV of praktijkroute om die reden in het doelgroepregister is opgenomen. Dit is de groep waarvoor de banenafpraak is gemaakt, werkzoekenden die voorheen in de Wsw en in de 'oude' Wajong instroomden.
- > De groep die o.g.v. een arbeidsbeperking door het UWV als 'nieuw beschermt' is geïndiceerd. Deze groep heeft permanente of zeer intensieve begeleiding nodig (en werkplekaanpassingen). Voor hen worden gesubsidieerde arbeidsplaatsen gecreëerd.

Daarnaast zijn er regelingen die sinds 1 januari 2015 zijn afgesloten en sindsdien geen nieuwe instroom meer kennen:

- > Mensen die op 31 december 2014 een geldige SW-indicatie hadden en in een SW-dienstbetrekking werkzaam waren: zij behouden hun rechten en plichten conform de WSW;
- > Begeleid Werken (eveneens conform de WSW);
- > Jonggehandicapten met arbeidsmogelijkheden.

4 Beleid en uitvoering

4.1 Inleiding

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dienen de verantwoordingsstukken inzicht te geven in de kosten en opbrengsten. In de stukken geeft men daartoe aan wat de organisatie heeft bereikt, welke activiteiten daarvoor nodig waren en welke financiële stromen dit opleverde.

Werkom heeft in dit boekjaar deeltaken uitgevoerd in één programma ('Werk'), met 2 taakvelden, arbeidsparticipatie en begeleide participatie.

4.2 Doelen

Werkom wil via haar activiteiten het volgende bereiken:

- > Mensen met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk helpen, bij voorkeur bij een gewone werkgever. Dit kunnen kandidaten met of zonder doelgroepindicatie zijn.
- > Het arbeidsvermogen behouden en de ontwikkeling van de mensen bevorderen die nog niet bij een reguliere werkgever kunnen worden geplaatst.
- > In samenwerking met het onderwijs en het bedrijfsleven zorgen voor omscholingsmogelijkheden om de vaardigheden te leren die nu en straks op de arbeidsmarkt worden gevraagd.
- > Werkgevers adviseren en ondersteunen bij inclusief ondernemen.

4.3 Uitvoering

Er worden personen uit de verschillende doelgroepen in traject genomen en/of ingezet. Het betreft personen met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt. De inzet via Werkom is echter steeds van relatief korte duur via een zgn. 'werkfit'-traject (werken met behoud van uitkering) dan wel via een dienstverband met een beperkte duur.

De uitvoering van de WSW betreft het scheppen van aangepaste werkgelegenheid voor mensen die als gevolg van lichamelijke, psychische of verstandelijke handicaps, er niet in slagen werk te vinden op de reguliere arbeidsmarkt.

Tenslotte wordt de infrastructuur van Werkom ook ingezet voor de uitvoering van het zgn. 'nieuw beschut werken'. Hiervoor bestaat een verplichting met taakstelling voor beide gemeenten, echter tot maximaal het aantal afgegeven indicaties. Het betreft personen die qua arbeidsvermogen en beperking vergelijkbaar zijn met SW-geïndiceerden die werkzaam zijn in 'beschut binnen'.

De regelgeving maakt onderscheid naar 2 taakvelden:

- > taakveld 6.4 Begeleide participatie (uitvoering WSW in delegatie);
- > taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie (uitvoering deeltaken PW).

Tot taakveld 6.4 (Begeleide participatie) behoren voorzieningen ter bevordering van maatschappelijke participatie. Dit soort voorzieningen zijn primair niet gericht op externe doorstroming. Dit taakveld omvat:

- > Beschut werken;
- > Bestaande werkverbanden sociale werkvoorziening, bestaande WSW- en begeleid werken dienstbetrekkingen.

Tot taakveld 6.5 (Arbeidsparticipatie) behoren alle op arbeid gerichte participatie- en re-integratievoorzieningen. Dit omvat voor de gemeenten o.m. de volgende instrumenten:

- > Proefplaatsing, participatieplaatsen, vrijwilligerswerk c.q. sociale activering, detachingsbanen, scholing en duale
- > Erkenning van Verworven Competenties (EVC) en bepaalde vormen van tijdelijke loonkostensubsidies;
- > Stimuleringsmaatregelen, waaronder stimuleringspremies, onkostenvergoedingen en de No-riskpolis;
- > Voorzieningen, waaronder jobcoaching en begeleiding werkvoorzieningen zoals werkplekaanpassingen en vervoersvoorzieningen;
- > Loonwaardebepaling en inburgering.

Werkom werkt samen met beide gemeenten of instanties in de keten en met alle relevante onderwijsinstellingen. Werkom draagt hierdoor bij aan een optimale effectiviteit van de keten.

Werkom heeft tevens een aanpak ontwikkeld voor statushouders voor inburgering en toeleiding naar werk en een samenhangende integrale benadering voor kwetsbare jongeren (16 tot 27 jaar) zonder baan of startkwalificatie om hen zo snel en duurzaam mogelijk te begeleiden naar betaald (parttime) werk of school of een combinatie van beide onder meer in combinatie met reguliere BBL opleiding, branchecertificering en/of deelcertificaten.

4.4 Indicatoren

Taakveld 6.4, Begeleide participatie, uitvoering WSW en Nieuw Beschut

De uitvoering van de WSW vormt een jaarlijks afnemend maar nog wel belangrijk deel van de activiteiten van Werkom.

Zaanstad en Purmerend/Beemster hebben de uitvoering van de WSW aan Werkom gedelegeerd. Enkele regiogemeenten hebben de dienstverbanden van hun SW-geïndiceerde inwoners overgedragen aan Werkom. Er zijn aparte afspraken gemaakt over de bekostiging daarvan.

Een enkele andere regiogemeente koopt SW-werkplekken in bij Werkom. Hun dienstverbanden worden echter gerealiseerd door betreffende gemeente, niet door Werkom.

Voor de verdeelsystematiek van de WSW-budgetten van de overheid naar de gemeenten is niet de woongemeente leidend, doch de gemeente waar het dienstverband wordt gerealiseerd. Sinds 2018 worden door Werkom een aantal dienstverbanden gerealiseerd van SW-medewerkers die niet in een deelnemende gemeente wonen. Zij zijn t.b.v. de budgetverdeling administratief ingedeeld bij één van de twee deelnemende gemeenten.

WSW

Aantallen FTE SW-medewerkers bij Werkom:

Toegerekend aan	Begroot	Realisatie
	31-dec-23	31-dec-23
Zaanstad	206,3	196,8
Purmerend	143,7	137,6
Niet-deelnemende gemeenten	11,9	12,5
Totaal	<u>361,9</u>	<u>346,9</u>

Ruim 50 procent van de SW-populatie is 55 jaar of ouder. Hieronder bevinden zich ook de zgn. 'sleutelmedewerkers', die functies zoals meewerkende voorman of boekhoudkundig medewerker vervullen. In de komende 10 jaar zal een groot deel van deze groep uitstromen.

Aantallen FTE SW-medewerkers Begeleid Werken:

Gemeente	Begroot	Realisatie
	31-dec-23	31-dec-23
Zaanstad	30,0	26,7
Purmerend	21,6	22,0
Niet-deelnemende gemeenten		4,6
Totaal	<u>51,6</u>	<u>53,3</u>

Het betreft hier personen met een SW-indicatie die een dienstverband hebben met een regulier werkgever. Zij worden ondersteund via jobcoaching en loonkostensubsidie.

Beschut nieuw

Net als in voorgaande jaren, is niet te verwachten dat de landelijke taakstelling voor beschutte plaatsen waargemaakt zal worden. Daarmee blijven nog té veel mensen die aangewezen zijn op een beschutte plek zonder betaald werk.

Per gemeente is door de overheid een taakstelling afgegeven voor het te realiseren aantal werkplekken 'Beschut Nieuw'. Deze taakstelling ligt evenwel (veel) hoger dan het aantal personen dat daadwerkelijk is toegelaten tot deze doelgroep. Werkom wil samenwerken met de gemeenten om het aantal plaatsingen te verhogen.

De uitvoering van Beschut Nieuw legt een groeiend beslag op de beschikbare middelen uit het PW-budget. Voor Werkom heeft dit dus wel het gevolg dat er minder middelen overblijven voor de bemiddeling van andere personen uit de doelgroepen.

Aantallen FTE medewerkers Nieuw Beschut:	FTE		Realisatie	
	Taakstelling 2023	Begroot 2023	Realisatie 31-dec-23	Taakstelling 31-dec-23
Zaanstad	107,0		32,5	38,8
Purmerend	66,0		31,4	37,4
Niet-deelnemende gemeenten			6,6	7,8
Totaal	173,0	69,0	70,4	84,1

De taakstelling betreft het aantal werkplekken tegen een gemiddeld dienstverband van 31 uur per week. In de realisatie gaat het om de omvang van het dienstverband t.o.v. 37 uur (de norm in de cao Aan de Slag). In de laatste kolom is het aantal geplaatst dat vergelijkbaar is met de taakstelling. N.B.: in de begroting is bij deze indicator geen onderscheid gemaakt naar gemeente.

De brancheorganisatie Cedris vraagt aandacht voor het kunnen beschikken over voldoende begeleidingsmiddelen. Juist voor deze groep is – soms intensieve en langdurige – begeleiding een noodzakelijke voorwaarde om betaald aan de slag te komen en te blijven.

Taakveld 6.5, Arbeidsparticipatie, uitvoering PW

Tot dit taakveld behoren op arbeid en uitstroom gerichte participatie en re-integratievoorzieningen zoals proefplaatsingen, participatieplaatsen, detachingsbanen, scholing etc. Een ander onderdeel van het taakveld is, om in het Werkgeversservicepunt Zaanstreek Waterland (WSP) als netwerkorganisatie met de andere partners, UWV, zorg, gemeenten, scholen etc. op basis van een innovatieagenda projecten op te zetten en/of de handen ineen te slaan.

Ook dit jaar heeft Werkom voor Zaanstad en Purmerend mensen met een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt ondersteund bij het toeleiden naar (parttime) betaald werk. Werkom heeft daartoe continue kandidaten in een traject gehad naar werk.

Werkom heeft de infrastructuur, netwerken en deskundigheid om werkzoekenden te begeleiden in hun ontwikkeling naar betaald werk naar vermogen. Voor sommige mensen is de stap naar regulier betaald werk te groot; deze kunnen binnen Werkom een intern leerwerktraject aangeboden krijgen. Participanten worden begeleid via de Werkom aanpak. Werkom stuurt op maatschappelijke waarde voor mensen die werk zoeken, voor werkgevers en voor de gemeenten. Voor mensen die werk zoeken, biedt werk de mogelijkheid te voorzien in het eigen inkomen. Maar werk is meer dan inkomen. Werk geeft mensen de mogelijkheid zich te ontwikkelen, biedt mensen sociale contacten, bevordert de gezondheid en verhoogt het welzijn van mensen. Een aantal werkgevers wil naast omzet, winst en marktaandeel ook een bijdrage leveren aan de maatschappij.

Hieronder een 4-tal tabellen die inzicht geven in de instroom, het aantal kandidaten in begeleiding, de uitstroom en de plaatsingen, elk met enkele subcategorieën.

Instroom

	Begroot			Realisatie		
	Zaanstad	Purmerend	Totaal	Zaanstad	Purmerend	Totaal
Begeleiding	350	200	550	273	297	570
Werkcafé	120	70	190	74	98	172
Totaal	470	270	740	347	395	742

In het Werkcafé komen kandidaat-werknemers en werkgevers op een laagdrempelige wijze samen om tot een match te komen. Kandidaat-werknemers kunnen o.a. deelnemen aan trainingen, meedoen aan een speed-meet met werkgevers en bemiddeld worden naar betaald werk. Tevens kunnen werkgevers vragen stellen over de arbeidsmarkt en informatie krijgen over de voordelen van inclusief ondernemen.

Gemiddeld aantal kandidaten in begeleiding

	Begroot			Realisatie		
	Zaanstad	Purmerend	Totaal	Zaanstad	Purmerend	Totaal
Begeleiding	990	450	1440	754	417	1171
Werkcafé	40	20	60	29	24	53
Nazorg			0	64	32	96
Totaal	1030	470	1500	847	473	1320

Uitstroom

	Begroot			Realisatie		
	Zaanstad	Purmerend	Totaal	Zaanstad	Purmerend	Totaal
Begeleiding	267	133	400	212	136	348
Werkcafé	69	35	104	23	32	55
Nazorg			0	94	35	129
Terugmelding	135	68	203	256	182	438
Totaal	471	236	707	585	385	970

In 2023 zijn 570 kandidaten ingestroomd bij Werkom begeleiding en 348 kandidaten uitgestroomd. In 2023 waren gemiddeld 1320 kandidaten bij Werkom in begeleiding.

Plaatsingen

	Begroot			Realisatie		
	Zaanstad	Purmerend	Totaal	Zaanstad	Purmerend	Totaal
32+	133	67	200	80	74	154
32-	100	50	150	117	76	193
Totaal	233	117	350	197	150	347

Bij plaatsingen in dienstverbanden vanaf 32 uur per week, is de betrokkene in beginsel niet meer afhankelijk van een (aanvullende) uitkering.

5 Financiën

Voor de balans, het overzicht van baten en lasten en de bijbehorende toelichtingen en specificaties van zowel de begroting als de realisatie wordt verwezen naar het deel 'Jaarrekening' van dit document.

5.1 Overdracht budgetten gemeenten

De deelnemende gemeenten dragen middelen aan Werkom over voor de uitvoering van de WSW en voor deeltaken op het gebied van de PW.

<i>Budgetten gemeenten</i>			
	Gewijzigde begroting		Realisatie
<i>Bekostiging PW incl. extra middelen (beleidsscenario)</i>			
Zaanstad	€	6.378.000	€ 5.497.173
Purmerend	€	3.463.000	€ 3.024.362
Totaal PW	€	9.841.000	€ 8.521.535
<i>Bekostiging WSW</i>			
WSW-loonkosten			
Zaanstad	€	7.396.700	€ 7.352.276
Purmerend	€	5.185.373	€ 5.188.588
Overige	€	62.558	€ 47.658
BW-loonkostensubsidie			
Zaanstad	€	469.855	€ 511.965
Purmerend	€	289.928	€ 294.839
Totaal WSW	€	13.404.414	€ 13.395.326

De middelen van de gemeenten voor de PW worden ingezet ter dekking van de personeelskosten van de medewerkers die de begeleiding doen en de trajectkosten van Participanten. Om te voldoen aan de eisen van de BTW-koepelvrijstelling, moet op dit budget met de gemeenten kostendekkend worden afgerekend.

De kosten voor de uitvoering van de personen met een indicatie 'Nieuw Beschut' zullen de komende jaren verder oplopen. Zonder een bijpassende stijging van het budget, zal deze ontwikkeling ten koste gaan van de bemiddeling van anderen.

De budgetten voor uitvoering van de WSW zijn gebaseerd op de loonkosten van de SW-ers met een intern dienstverband aangevuld met de kosten van loonkostensubsidie bij Begeleid Werken.

Daarnaast zijn er ook enkele niet-deelnemende gemeenten van wie er WSW-medewerkers een dienstverband met Werkom hebben. Voor de bekostiging daarvan zijn andersoortige afspraken met de gemeenten gemaakt.

5.2 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Bij Werkom is er geen sprake van algemene dekkingsmiddelen. Er wordt ook geen bedrag voor onvoorziene lasten begroot.

6 Paragrafen

6.1 Bedrijfsvoering

Rechtmatigheid

Het bestuur van Werkom heeft een controleprotocol (normenkader) vastgesteld. Er is tevens een Financiële verordening (artikel 212 Gemeentewet).

Er zijn geen niet-financiële onrechtmatigheden in verband met het niet naleven van bepalingen in de Wet FIDO geconstateerd. Er is eveneens geen fraude door eigen medewerkers geconstateerd.

In de toelichting op het overzicht van baten en lasten is een analyse van de begrotingsrechtmatigheid opgenomen.

Op bijlage 3 is tevens een vergelijking (met toelichtingen) van de geconsolideerde bedragen opgenomen. Deze bijlage valt evenwel buiten de accountantscontrole.

Over dit boekjaar verstrekt de externe accountant een controleverklaring bij de jaarrekening. Met de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording wijzigt de inhoud hiervan. Met ingang van het verslagjaar 2023 wordt de verantwoordelijkheid van het bestuur voor de rechtmatigheid benadrukt doordat het bestuur een verantwoording over de rechtmatigheid af moet geven in plaats van de accountant. Deze wijziging komt voort uit het rapport 'Vernieuwing van de begroting en verantwoording van gemeenten'.

Werkom heeft kennis genomen van de Kadernota Rechtmatigheid van de commissie BBV. Elders in dit document is de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen. Er wordt getoetst op:

- > Het voorwaarden criterium: alle financiële beheershandelingen zijn verricht in overeenstemming met (externe en interne) wet- en regelgeving.
- > Het begrotingscriterium: alle baten en lasten in het begrotingsjaar vallen binnen de begroting (incl. wijzigingen) zoals door het bestuur goedgekeurd.
- > Het misbruik & oneigenlijk gebruik (M&O) criterium: het bestuur heeft voldoende waarborgen genomen om te voorkomen dat als gevolg van misbruik of oneigenlijk gebruik van wet- en regelgeving ten onrechte is gehandeld m.b.t. subsidies of uitkeringen.

Hieronder volgt een toelichting op de bevindingen en afwijkingen die zijn geconstateerd. Verder is vermeld welke maatregelen zijn of worden genomen om deze afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

- > *Aanbesteding* : de waarde van de inkoop van schoonmaakartikelen heeft in 2023 (voor het jaarbedrag) de drempelwaarde voor aanbestedingen overschreden. Het betreft inkopen van schoonmaakartikelen en benodigdheden die ten onrechte niet Europees zijn aanbesteed. Alhoewel de oorsprong van de inkopen ligt in Werkom diensten BV, is deze post toch opgenomen omdat de BV organisatorisch en fiscaal een eenheid vormt. Er is geconstateerd dat er niet is aanbesteed zonder dat er argumenten zijn waarom dit rechtmatig zou zijn. Er is inmiddels een procedure voor een aanbesteding gestart. Driemaal per jaar wordt er een zgn. 'spendanalyse' uitgevoerd om dreigende overschrijdingen van de drempelwaarde tijdig te signaleren. Het inkoopproces zal in de loop van 2024 worden aangepast om bij het aangaan van verplichtingen al te kunnen beoordelen of een (Europese) aanbesteding verplicht is. De omvang van deze onrechtmatigheid is € 128.184.

- > *Begrotingsonrechtmatigheid:* De kadernota over dit onderwerp door het bestuur stelt dat, als een wijziging niet meer in het jaar zelf is vastgesteld, alle bedragen in de realisatie die afwijken van het begrotingsbedrag, onrechtmatig zijn. Omdat Werkom slechts eenmaal (in april) een tussentijdse begrotingswijziging laat vaststellen, heeft dit grote gevolgen. Op alle onderdelen ontstaan immers afwijkingen.

Afwijkingen die gedurende het jaar bekend worden, worden aan het bestuur voorgelegd via de bestuursrapportages. De afwijkingen die na het jaar worden geconstateerd, worden in de jaarstukken toegelicht en, door de vaststelling van de jaarrekening door het bestuur, alsnog, maar ontijdig, geautoriseerd.

Sommige overschrijdingen in de lasten worden gecompenseerd door onderschrijdingen in andere lasten of overschrijdingen in de baten. De afwijkingen moeten echter als absolute bedragen worden gepresenteerd.

De omvang van deze onrechtmatigheid betreft:

1A. Overschrijding lasten op het door het bestuur vastgesteld autorisatieniveau:

Loonkosten "Aan de Slag"	€	706.750
--------------------------	---	---------

Personeelskosten ambtenaren	€	2.687.768
-----------------------------	---	-----------

1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten)		n.v.t.
--	--	--------

2. Ongeautoriseerde reservemutaties		n.v.t.
-------------------------------------	--	--------

3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan het bestuur zijn gemeld		
--	--	--

Bekostiging uitvoering SW	€	28.204
---------------------------	---	--------

Overige bijdragen	€	684.835
-------------------	---	---------

Overige baten	€	167.528
---------------	---	---------

Netto toegevoegde waarde	€	524.475
--------------------------	---	---------

Loonkosten en -suppletie WSW	€	158.227
------------------------------	---	---------

Loonkosten Basisdienstverbanden	€	15.619
---------------------------------	---	--------

Doorbelastingen	€	910.405
-----------------	---	---------

Overige bedrijfskosten	€	2.315.972
------------------------	---	-----------

	€	<u>8.199.784</u>
--	---	------------------

De mate van detail in het autorisatieniveau is hoog en de gesignaleerde afwijkingen zijn soms groot. Het analyseren van deze afwijkingen per entiteit (BVO en BV) is niet zinvol. In de begroting worden een aantal kostensoorten per entiteit gepresenteerd, terwijl die in de werkelijkheid daar niet voorkomen. In de werkelijkheid wordt gewerkt met onderlinge doorbelastingen (over-en-weer). Een vergelijking op geconsolideerd niveau zou wel zinvol zijn. Het BBV staat niet toe om op geconsolideerde cijfers te rapporteren.

- > *Misbruik en Oneigenlijk gebruik:* Werkom heeft beleid in deze opgesteld. Er is in dit boekjaar geen misbruik of oneigenlijk gebruik geconstateerd door burgers of bedrijven buiten de organisatie.

Als bevindingen wordt verder het volgende onder de aandacht gebracht:

- > *Het aantonen van prestatielevering bij inkopen:* via de verbonden partij 'Werkom diensten BV' worden alle inkomende facturen geregistreerd. Er is niet voor alle facturen een deugdelijk bewijs van prestatielevering. Voor het boekjaar 2023 heeft dit een indirect effect op Werkom omdat Werkom 100% aandeelhouder is en er een omvangrijk onderling verrekeningsverkeer bestaat. In 2024 worden aanvullende maatregelen ingevoerd om de geleverde prestaties wel te kunnen bewijzen dan wel aannemelijk te maken.

- > *Volledigheid van de omzet:* via de verbonden partij 'Werkom diensten BV' worden er diensten en leveringen aan derden verricht. Er kan niet aannemelijk worden gemaakt dat de verantwoorde omzet volledig is. Indirect heeft dit voor het boekjaar 2023 effect op Werkom, als 100% aandeelhouder en omdat er een omvangrijk onderling verrekeningsverkeer bestaat. In 2024 worden aanvullende maatregelen ingevoerd om de volledigheid van de omzet wel aannemelijk te maken.
- > *Opheffing Werkom diensten BV:* de activiteiten van de BV worden vanaf 1 januari 2024 opgenomen in de BVO en de BV wordt opgeheven. Vanaf 2024 is daarom nog slechts sprake van één begroting. Daarmee wordt een deel van de nu ontstane begrotingsonrechtmatigheden voorkomen. Daarnaast worden in 2024 expliciet afspraken gemaakt over het aggregatieniveau waarop het bestuur de begroting accordeert, over het acceptabel zijn van overschrijdingen van lasten en investeringskredieten en over de tijdigheid van meldingen van andere afwijkingen. Tenslotte zal worden onderzocht hoe afwijkingen eerder geconstateerd en gecommuniceerd kunnen worden.

Personele bezetting

Door het natuurlijk verloop is de WSW-bezetting gedurende het jaar verder geleidelijk afgenomen. De SW-uitstroom werd in beperkte mate gecompenseerd door instroom vanuit de nieuwe doelgroep. Dit maakt het lastig om het beschikbare werk, dat zelf voor de doelgroep kan worden georganiseerd, inhoud te geven. Voor piekperiodes neemt het risico op verlies van passend werk toe. Alternatief is de inhuur van productieve krachten zonder afstand tot de arbeidsmarkt.

Ook voor projecten, vacatures of bij langdurige ziekte van ambtenaren wordt personeel van derden ingehuurd ('externe dienstverlening'). Het betreft dan geen personen uit de doelgroep, noch worden zij ingezet voor direct omzetgerelateerd werk.

De hier relevante (geconsolideerde) kosten van inhuur beliepen € 974.768. De salariskosten ambtelijk waren € 9.744.150. De verhouding tussen de kosten inhuur en de ambtelijke salariskosten is 10%. Deze indicator is voorgeschreven in het BBV.

Andere uitvoeringsaspecten

In de loop van het boekjaar zijn er diverse verbeteringen in de bedrijfsvoering doorgevoerd. Het gaat om:

- > *Bedrijfsbureaus.* De verschillende bedrijfsonderdelen van Werkom kenden elk een bedrijfsbureau voor een optimale ondersteuning binnen de relevante branches. In 2023 is het besluit genomen om deze bedrijfsbureaus fysiek en organisatorisch samen te voegen. Dit zal leiden tot een betere onderlinge samenwerking en vervangbaarheid, alsmede (op termijn) tot een besparing in de kosten van de leidinggevenden.
- > *PSO.* In 2023 heeft Werkom de aanvraagprocedure en audit doorlopen voor de PSO-hercertificering. PSO staat voor "Prestatieladder Socialer Ondernemen". De PSO-certificeringen worden toegekend door een onafhankelijke organisatie die de mate van inclusiviteit van bedrijven en organisaties meet. Deze erkenning laat zien dat Werkom zich inspant om impact te maken en een voorbeeld te zijn in de sector van sociaal verantwoord ondernemen.

- > *AX2012 en AFAS.* Werkom werkt al vele jaren met de ERP-software 'AX2012' voor de financiële administratie, de registratie van orders en projecten en om alle facturen van de leveranciers en aan klanten te verwerken. De versie van AX die Werkom gebruikt, wordt niet meer ondersteund door Microsoft; Werkom heeft gekozen voor de implementatie van AFAS Profit. Met deze keuze ontstaat een optimale aansluiting met de salarisverwerking, HRM en de kandidaat- c.q. klantgegevens (KVS), ook m.b.v. software van AFAS.
- > *ESF.* In de jaren vanaf 2021 heeft Werkom uitvoerende en administratieve werkzaamheden verricht in het kader van het ESF-projecten. Het betreft de arbeidsmarktregio Zaanstreek-Waterland, waarvan Zaanstad de centrumgemeente is. Werkom voert de trajecten uit voor de relevante kandidaten, legt de voortgang vast en levert gegevens aan voor de uiteindelijke verantwoording, waarna controle en vaststelling volgt. Voor de uiteindelijke opbrengst via de centrumgemeente is een verdeelsleutel naar de regiogemeenten bepaald. In 2023 is de verantwoording over de vorige periode ingediend en is de controle daarop uitgevoerd. De beschikking leidde tot een optimale realisatie.
- > *Huisvesting.* In 2023 is het besluit genomen om de huur van enkele ondersteunende locaties voor het bedrijfsonderdeel Groen&Schoon te beëindigen. De in deze locaties ondergebrachte activiteiten zijn verhuisd of zullen verhuizen naar 2 andere bestaande locaties. Op termijn zal dit leiden tot een kostenbesparing.

6.2 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Werkom heeft een relatief beperkt algemeen weerstandsvermogen. Na resultaatbestemming is de vrije en beschikbare weerstandscapaciteit ruim voldoende. De weerstandscapaciteit is gelijk aan de Algemene reserve. Deze bedraagt ultimo dit boekjaar € 1.513.000.

In deze jaarstukken heeft Werkom een risicoparagraaf opgenomen die, in het kader van risicobeheersing, inzicht geeft in (toekomstige) risico's.

Het bestuur heeft in het verleden besluiten aangaande een bestemmingsreserve genomen. Het betreft een egaliseringsreserve voor de vakantiegeldverplichting voor WSW-medewerkers. De omvang ervan wordt ultimo elk jaar getoetst aan de verplichting. Op deze manier wordt voorkomen dat, indien Werkom zou worden geliquideerd, er in het slotjaar alsnog ongedekte lasten voor de WSW-vakantiegeldverplichting zouden ontstaan.

Hieronder wordt globaal inzicht gegeven in de belangrijkste risico's en onzekerheden. Het betreft toekomstgerichte projecties. Dit zijn de belangrijkste onderwerpen:

Omschrijving van het risico	max. omvang	kans	netto
	€ 150.000	90%	€ 135.000

Kwetsbaarheid personeelsformatie staf: de staf wordt voor een deel ingevuld met SW-medewerkers. Er is niet altijd achtervang en bij ziekte of vertrek kunnen werkzaamheden stagneren. Bij de huidige arbeidsmarkt voor professionals, zijn de arbeidsvoorwaarden van Werkom niet altijd concurrerend. Inhuur van externe capaciteit leidt tot hogere kosten. Beheersing: waar sprake is van structurele functies en beschikbare kandidaten die voldoen aan het functieprofiel, wordt zo mogelijk overgegaan tot ambtelijke aanstellingen. Als dat niet lukt, blijft Werkom gebruik maken van inhuur.

€ 3.262.000 10% € 326.200

Afhankelijkheid van grote klanten : bij het leerwerkbedrijf is sprake van een bepaalde mate van afhankelijkheid van enkele grote klanten. Wanneer één of meer van deze klanten wegvallen heeft dat grote impact op deze sectoren/afdelingen en op het operationeel resultaat van Werkom. Wegvallen van productiecapaciteit leidt bovendien tot leegloop. Beheersing: voor de top 10 klanten bij de bedrijfsonderdelen met private klanten is het accountbeheer zo ingericht dat risico's tijdig gesignaleerd worden. Het groenbedrijf is grotendeels afhankelijk van opdrachten van de regiogemeenten. Zaanstad en Purmerend kunnen hun groenwerk bij Werkom inbesteden, de overige gemeenten moeten hun groenopdrachten aanbesteden. Werkom neemt (waar zinvol) deel aan aanbestedingen van andere gemeenten en is daardoor niet gegarandeerd van de omzet.

Omschrijving van het risico	max. omvang	kans	netto
	€ 819.000	10%	€ 81.900

WSW-RVU: in 2021 is er in de CAO voor de WSW een Regeling Vervroegd Uittreden (RVU) opgenomen. Onder voorwaarden kunnen WSW-medewerkers tot maximaal 2 jaar voor hun AOW-datum vervroegd uittreden. Deelnemers worden vrijgesteld van arbeid en men ontvangt een vast bedrag per maand. De WSW-bekostiging blijft ongewijzigd, hetgeen voor Werkom tot een kostenneutraal beeld leidt. Echter het arbeidsvermogen van de deelnemers wordt niet langer benut en dan vervalt dus de netto toegevoegde waarde (NTW). Het is onbekend wanneer, hoe lang en hoeveel personen van de RVU gebruik zullen maken. Als de deelnemers niet worden vervangen, ontwikkelt zich dat NTW-verlies en ontstaan bij substantiële deelname ook frictiekosten. Als de deelnemers worden vervangen door PW-ers met een dienstverband, ontstaan andere meerkosten. De mogelijke effecten daarvan zijn beschreven in het volgende risico.

Beheersing: Werkom kan niet sturen op de RVU-deelname. Zonder vervangende instroom zullen het geschatte NTW-verlies en de frictiekosten zich geheel of gedeeltelijk manifesteren. Er zijn geen gronden om de financiële effecten via een voorziening of reserve te egaliseren. De (geschatte) financiële effecten kunnen in elk begrotingsjaar worden opgenomen en de realisaties in de jaarrekeningen. Tekorten kunnen worden gedekt via de Algemene reserve of via extra gemeentelijke bijdragen, te verwerken in toekomstige begrotingen en jaarrekeningen.

€ 400.000 50% € 200.000

PW-instroom niet o.b.v. leerwerkplek met behoud uitkering : Er is gerekend op de inzet van personen uit de brede doelgroep van de Participatiewet. In de begroting is dit grotendeels o.b.v. een leerwerkplek doorgerekend, d.w.z. geen loonkosten of loonkostensubsidie. Het risico bestaat dat besloten wordt om voor een groter deel te plaatsen o.b.v. dienstverbanden met tenminste loonkosten op WML-niveau en eventueel een loonkostensubsidie. Per saldo zullen hierdoor extra (onbegrote) kosten ontstaan. Beheersing: in het overleg met de gemeenten Zaanstad en Purmerend zijn de directe en indirecte effecten van enkele scenario's uitgewerkt. Dit heeft geresulteerd in het beschikbaar stellen van extra budgetten, i.c.m. een optimale benutting van de infrastructuur van Werkom.

€ 709.000 10% € 70.900

Werkom heeft *voorzieningen* opgenomen. Deze bevatten een schattingselement omtrent toekomstige ontwikkelingen welke incompleet of onjuist kunnen zijn. De opgenomen onzekere verplichtingen van Werkom kunnen zich tegenvallend ontwikkelen.

€ 783.000 10% € 78.300

Nieuw beschut : de instroom in nieuw beschut is laag. Dit is ook een landelijk beeld. Als de instroom aantrekt en in lijn wordt gebracht met de landelijke taakstelling, gaat dit ten koste van de participatiemiddelen en dus ten koste van de aantallen trajecten, tenzij de deelnemende gemeenten extra middelen ter beschikking stellen aan Werkom om aan de taakstelling te voldoen.

Beheersing: in de DVO's met de twee gemeenten zijn de doelstellingen met betrekking tot het realiseren van beschutte werkplekken niet gekwantificeerd. Als het aantal beschutte werkplekken boven het geprognosticeerde aantal uitkomt dan zal Werkom opnieuw in overleg treden met beide gemeenten over de bekostiging hiervan.

Omschrijving van het risico	max. omvang	kans	netto
	€ 100.000	50%	€ 50.000

Privacy : Werkom beheert veel persoonsgebonden en privacygevoelige gegevens die veelvuldig worden uitgewisseld derden. Gezien de ontwikkelingen in het werkveld waarbij in toenemende mate gebruik zal worden gemaakt van elektronische gegevensuitwisseling, is sprake van blijvende alertheid voor dit aspect. Het financiële risico is dat er data gelekt worden en er hoge boetes worden opgelegd. De Europese Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) is sinds 25 mei 2018 van kracht.

Beheersing: Voor de uitvoering van de SW-taken is Werkom verwerkingsverantwoordelijk, voor de uitvoering van de PW-taken is Werkom verwerker onder verantwoordelijkheid van de gemeenten. Werkom heeft een verwerkersovereenkomst en een privacy-convenant gesloten met de gemeenten. Er is een informatiebeveiligingsplan opgesteld. Er wordt gewerkt aan betere beveiliging van de ICT-omgeving en aan outsourcing.

€ 172.000 10% € 17.200

Aanbestedingen : In het boekjaar zijn door Werkom aanbestedingen gedaan. Het risico bestaat dat partijen de rechtmatigheid van de procedure of gunning betwisten. Die partijen kunnen dan een schadevergoeding claimen.

Beheersing: Werkom volgt zoveel mogelijk de aanbestedingen die door de brancheorganisatie worden georganiseerd. Wanneer dit niet mogelijk is, schakelt Werkom externe deskundigen in. De effecten van bezwaarprocedures zijn voor Werkom niet te beheersen, noch te verzekeren. Er is geen relevante voorziening.

€ 100.000 10% € 10.000

Claims door afnemers : klanten van Werkom kunnen schadeclaims indienen als zij ontevreden zijn over geleverde diensten of goederen of als de eigenschappen van het geleverde leidt tot (vervolg)schade. De claim kan bestaan uit de schade zelf maar een indirect gevolg kan ook zijn dat de relatie met de klant is verstoord. Dit kan omzetverlies veroorzaken.

Beheersing: er is een aansprakelijkheidsverzekering bedrijven die de directe schade mogelijk dekt.

€ 250.000 10% € 25.000

Beleidsherziening : In het jaar 2022 is een traject voor een beleidsherziening afgerond. Er is niet gekozen voor een grondige reorganisatie, maar voor een scenario met voor Werkom minder financiële risico's. In het najaar van 2022 heeft Berenschot een rapport met diverse adviezen uitgebracht. Dit zal, naar het zich nu laat aanzien, pas na 2023 geëffectueerd worden.

Beheersing: Werkom is in deze afhankelijk van het beleid zoals dat door de 2 gemeenteraden zal worden vastgesteld. Genoemde risico's zijn niet verzekerd. Er is momenteel voor een beperkt aantal jaren voldoende dekkingscapaciteit in de vorm van eigen vermogen. Er zijn extra gemeentelijke bijdragen begroot.

Totalen	€ 6.745.000	€ 994.500
---------	-------------	-----------

Bij het opmaken van deze jaarstukken zijn de risico's geschat o.b.v. de op dat moment bekende feiten en omstandigheden. In bovenstaande tabel betekent een hoger percentage een hogere mate van waarschijnlijkheid.

Het totaal van de risico's is gewaardeerd op € 994.500. Voor deze risico's is een eigen vermogen aanwezig van € 1.512.775. Dit brengt de weerstandsratio op 1,52, hetgeen als 'ruim voldoende' kwalificeert.

In deze paragraaf worden, ingevolge artikel 11 van het BBV, ook kengetallen opgenomen voor de netto schuldquote, de solvabiliteitsratio en de structurele exploitatieruimte. De overige in het artikel genoemde kengetallen zijn voor Werkom niet van toepassing.

	2023	2022
Netto schuldquote (1)	-11,55%	-10,18%
Netto schuldquote (2)	-11,36%	-9,99%
Solvabiliteitsratio	32,72%	34,33%
Structurele exploitatieruimte	1,38%	0,00%

De percentages over 2022 zijn herrekend i.v.m. een gewijzigde indeling van het overzicht van baten en lasten.

De Netto schuldquote (1) weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het deelgetal ('de totale baten cf. art. 17 lid c BBV excl. mutaties reserves') is het resultaat vóór bestemmen.

De Netto schuldquote (2) is gecorrigeerd voor alle leningen.

Hierbij moet aangetekend worden dat het terugbetalen van schulden voor een gemeenschappelijke regeling gegarandeerd is door de deelnemende gemeenten.

Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin Werkom in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Het eigen vermogen bestaat volgens artikel 42 BBV uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves). Het bevat ook het jaarrekeningsaldo (resultaat) van het jaar.

Het kengetal voor de structurele exploitatieruimte is om te beoordelen welke structurele ruimte een organisatie heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Wanneer dit cijfer negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen.

Het BBV schrijft voor om de kengetallen te beoordelen in relatie tot de financiële positie. Voor Werkom is dit niet relevant; het is een uitvoeringsorganisatie voor de deelnemende gemeenten. Sommige kengetallen zijn nietszeggend. Het investeringsniveau in de BVO is zeer beperkt. Het langlopend vreemd vermogen is reeds in 2021 tot nihil gereduceerd.

6.3 Paragraaf Voorzieningen

Het is niet toegestaan een voorziening te vormen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Het betreft m.n. verplichtingen die voortvloeien uit verlofdagen en vakantiegeld, tenzij deze sterk variëren. Op de balans is een verplichting voor verlofuren opgenomen (geen voorziening). Deze heeft betrekking op de saldi ultimo dit jaar voor drie soorten medewerkers met een dienstverband bij Werkom. Per jaareinde zijn de verplichtingen geactualiseerd, zowel in verlofurensaldi als in de uurtarieven. Vooral door mutaties in het personeel (voor alle drie groepen) variëren deze verplichtingen.

In een aantal gevallen zijn in het verleden m.b.t. ambtelijk personeel ook keuzes gemaakt die leidden tot onvrijwillige ontslagen en regelingen. Hierdoor ontstaan er ook kosten volgens de aanvullingsrechten uit de regeling voor de arbeidsvoorwaarden alsmede een risico op een claim van het UWV op WW-uitkeringen. Hiervoor is de voorziening 'Personeelskosten' in gebruik.

Daarnaast is er een voorziening 'Sparverlof' t.b.v. medewerkers die een verzoek hebben ingediend om een deel van hun verlofstuwmeer om te zetten in sparverlof. Aanvankelijk was dit beperkt tot WSW-medewerkers, maar vanaf 2022 kunnen ook ambtenaren inleggen. Ultimo dit boekjaar is deze voorziening geactualiseerd met de juiste aantallen uren en uurtarieven.

6.4 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

De huidige verwachtingen over de toekomstige bedrijfsvoering zijn gebaseerd op de bestuursbesluiten zoals uiteengezet in het hoofdstuk 'Algemeen' en m.n. het hoofdstuk 'Grondslagen' in de jaarrekening. De staat en indeling van de belangrijkste activa zijn ultimo van het verslagjaar als volgt:

Het pand aan de Einsteinstraat in Purmerend wordt gehuurd. Met de eigenaar is een 'demarcatie' afgesproken. Voornamelijk in 2021 heeft er een grote verbouwing plaatsgevonden. Deze verbouwing is grotendeels voor rekening van Werkom uitgevoerd en in maart 2022 afgerond. Het pand is qua staat van onderhoud daarmee op het niveau 'goed' gekomen.

In Zaandam wordt een locatie aan de Slachthuisstraat gehuurd als uitvalsbasis voor postbezorging en voor afspraken met personen uit de nieuwe doelgroepen voor zover die afkomstig zijn uit de gemeente Zaanstad. Dit pand is qua staat van onderhoud op het niveau 'sober doch doelmatig'.

Enkele andere onroerende zaken worden ook gehuurd. Deze zijn van gering belang. Het 'fietsenpakhuis' in Zaandam is eigendom van de gemeente Zaanstad en wordt ook door de gemeente Zaanstad geëxploiteerd. Werkom verricht er activiteiten, maar is geen huurder.

De eigendom van de overige materiële vaste activa (machines en installaties, auto's en andere vervoermiddelen, alsmede de inventaris) berust grotendeels bij Werkom diensten BV (t/m 2023). De staat van onderhoud is redelijk tot goed. Werkom heeft een wagenpark bestaande uit ca. 70 voertuigen. Deze vervoermiddelen zijn eigendom en worden gebruikt door de verschillende bedrijfsonderdelen. O.b.v. het jaarkilometrage zijn afspraken gemaakt met de leverancier over regulier onderhoud, inruilmoment en de voorcalculatorische restwaarde.

De aanschaffingen aan grondstoffen, hulpstoffen en halffabricaat zijn als kosten verantwoord. Er worden geen voorraden geïnventariseerd of gewaardeerd.

6.5 Paragraaf Verbonden partijen

Een verbonden partij is een privaot- dan wel publiekrechtelijke organisatie waarin Werkom een bestuurlijk en/of een financieel belang heeft. Een financieel belang ontstaat wanneer een ter beschikking gesteld bedrag niet verhaalbaar is bij faillissement, dan wel het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Bestuurlijk belang ontstaat indien er zeggenschap bestaat uit hoofde van stemrecht, dan wel vertegenwoordiging in het bestuur van de organisatie.

Coöperatieve zakelijke post u.a., gevestigd te Alkmaar

Onder de definities van 'Verbonden partijen', valt de Coöperatieve zakelijke post u.a. (CZPN). Aan deze rechtspersoon is in het verleden door Baanstede een achtergesteld krediet van € 20.000 verstrekt. Dit recht is door Werkom overgenomen en geboekt als financieel vast actief, waarop een voorziening van € 20.000 in mindering is gebracht.

De negatieve resultaten van de coöperatie worden nl. afgeboekt op de ontvangen achtergestelde leningen. Het resultaat over 2022 was € 4.000 (negatief). Ook voor 2023 en 2024 worden tekorten verwacht.

De coöperatie houdt zich via een BV bezig met acquisitie en coördinatie van de poststromen binnen de groep deelnemende bedrijven. Deze gezamenlijke activiteiten op de postmarkt zijn voor Werkom interessant omdat zij passende arbeid voor onze doelgroepen bieden en weinig kapitaalintensief zijn.

Werkom diensten BV

In september 2018 heeft Werkom een BV opgericht. Deze BV bedient alle klanten niet zijnde de gemeenten Zaanstad en Purmerend met leveringen en diensten. Werkom houdt 100% van de aandelen van deze BV. Het kapitaal bedraagt € 50.000 hetgeen door Werkom daadwerkelijk is volgestort.

De BV is destijds opgericht om juridische redenen van aanbestedingsrechtelijke aard. De splitsing heeft derhalve geen bedrijfseconomisch karakter. De exploitatie van de activiteiten in de BV staat in toenemende mate onder druk. Dit leidde tot groeiende tekorten in de BV. Vanuit de BVO worden deze tekorten gecompenseerd.

De redenen voor deze splitsing zijn achterhaald: er is daarom door het bestuur een ontbindingsbesluit genomen; de BV wordt in 2024 geliquideerd en opgeheven. De activiteiten en de balansposten worden samengevoegd met die van de BVO.

Het resultaat over 2023 van de BV was nihil. Het eigen vermogen was ultimo 2023 € 50.000. Omdat de BV 100% dochter is van de BVO, blijft de balanswaardering ongewijzigd.

6.6 Paragraaf Financiering

Algemeen

Deze paragraaf is opgenomen uit hoofde van de verplichting vastgelegd in de Wet FIDO en de wet HOF.

Werkom heeft een Financiële verordening waarin tevens het treasury statuut is opgenomen.

Er zijn momenteel geen langlopende leningen.

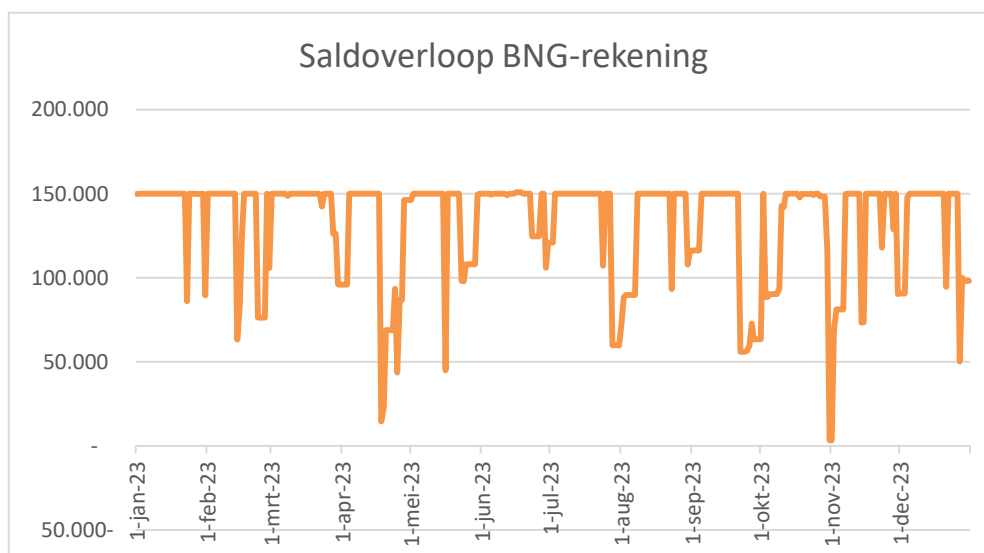
De 2 deelnemende gemeenten bekostigen de activiteiten van Werkom en verstrekken hiervoor maandelijks voorschotten. Indien nodig voor de rest van de bedrijfsfinanciering wordt de rekening-courant met de BNG benut. Er is een kredietfaciliteit van € 2,5 mln. op beschikbaar. Door het verplichte Schatkistbankieren zijn er geen beleggingsvraagstukken.

Het rentebeleid en het risicobeheer is gedefinieerd in de vastgestelde Financiële verordening. Het rentebeleid is gericht op het stabiliseren van de rentelasten, zodat deze op een bestuurlijk wenselijk geacht niveau blijven of op het in de begroting geraamde niveau daarvan. De renterisico's bij het aantrekken en uitzetten van gelden, worden beperkt door de overeengekomen rentepercentages bij de transacties, gebaseerd op de actuele rentestand en rentevisie.

Werkom maakt geen gebruik van kasgeldleningen noch van derivaten.

Schatkistbankieren

De wet HOF verplicht de lagere overheden geldelijke overschotten bij het Ministerie van Financiën te beleggen om zo het overheidstekort binnen de grenzen van de Europese doelstellingen te houden. In de wet is een drempelbedrag opgenomen welk bedrag buiten de schatkist mag worden gehouden. Voor Werkom was dit € 1 mln. Er is echter een drempelbedrag van € 150.000 aangehouden. Gelet op de relatief grote schommelingen in de liquiditeit zijn er in dit boekjaar diverse stortingen en terugtrekkingen t.o.v. de schatkist gedaan.

Uit bovenstaande grafiek blijkt de werking van het Schatkistbankieren: saldi boven het drempelbedrag worden 'afgeroomd' naar de schatkist.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is in de wet FIDO opgenomen om de directe gevolgen van een snelle rentestijging te beperken. De kasgeldlimiet bepaalt dat de financieringsbehoefte voor slechts een beperkt bedrag met kort geld (looptijd < 1 jaar) mag worden gefinancierd. Hierdoor worden de renterisico's op korte termijn beperkt.

De norm is in de wet gesteld op 8,2% van het begrotingstotaal.

	Werkelijkheid (bedragen x € 1.000)			
	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Grondslag				
Omvang begroting 2023	26.198	26.198	26.198	26.198
Toegestane kasgeldlimiet				
In procenten van de grondslag	8,2%	8,2%	8,2%	8,2%
In bedrag	2.148	2.148	2.148	2.148
Toets kasgeld limiet				
Netto vlottende schuld	141	132	129	128
Toegestane kasgeldlimiet	2.148	2.148	2.148	2.148
Ruimte (+)/ Overschrijding (-)	2.289	2.280	2.277	2.276

Renterisiconorm

De overheid heeft met de renterisiconorm een kader gesteld om openbare lichamen tot een zodanige opbouw van de leningenportefeuille te laten komen, dat het renterisico uit hoofde van renteaanpassing en herfinanciering van leningen in voldoende mate wordt beperkt. Indien een leningenportefeuille gelijkmatig is opgebouwd, zal ook het renterisico worden gespreid over de jaren. De Uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden geeft aan dat de renterisiconorm voor gemeenschappelijke regelingen bepaald wordt door 20% van het begrotingstotaal met een minimum van € 2,5 mln. Werkom heeft momenteel geen langlopende leningen.

Bedragen x € 1.000	Gewijz.		
	Realisatie 2023	Begroting 2023	Realisatie 2022
Saldo langlopende leningen o/g per 1 januari			
Totaal grondslag	26.052,7	26.198,3	25.770,7
Renterisiconorm	5.210,5	5.239,7	5.154,1
Nieuwe lening			
Ruimte	5.210,5	5.239,7	5.154,1

EMU saldo

Het saldo van de rekening van baten en lasten waar decentrale overheden mee werken is een saldo in 'baten-lasten' termen. Voor het EMU-saldo zijn echter alleen de transacties met derden relevant. Om het EMU-saldo af te leiden, dienen er correcties op het exploitatiesaldo te worden uitgevoerd. Daarnaast zijn er ook baten en lasten die voor het EMU-saldo wel van belang zijn, maar die niet via de exploitatie lopen.

Bedragen x € 1.000	Realisatie 2023
Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	365,9
Mutatie (im)materiële vaste activa	-
Mutatie voorzieningen	114,6
Mutatie voorraden	-
Boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	
Berekend EMU-saldo	<u><u>480,4</u></u>

Jaarrekening 2023

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

	Realisatie 2023	Gewijzigde begroting 2023	Primaire begroting 2023	Realisatie 2022
Baten				
Bekostiging uitvoering PW	8.521.535	8.344.000	8.344.000	8.496.724
Bekostiging uitvoering SW	13.395.326	13.363.672	13.808.887	13.434.599
Overige bijdragen	267.391	1.497.283	1.497.283	25.555
Overige baten	572.894	-	-	-
Subtotaal	22.757.146	23.204.955	23.650.170	21.956.878
Netto toegevoegde waarde	3.661.445	3.404.200	3.219.622	3.286.637
Totaal baten	26.418.590	26.609.155	26.869.792	25.243.515
Lasten				
Loonkosten en -suppletie WSW	13.078.846	13.331.100	13.689.941	13.286.388
Loonkosten "Aan de Slag"	1.194.641	487.891	473.373	847.467
Loonkosten Basisdienstverbanden	23.759	57.031	127.478	47.914
Personeelskosten ambtenaren	10.380.123	7.692.355	7.717.882	9.334.129
Doorbelastingen	295.534	1.205.938	-	1.093.529
Overige bedrijfskosten	1.079.817	3.423.964	5.333.103	1.161.257
Totaal lasten	26.052.720	26.198.279	27.341.777	25.770.684
Het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	365.870	410.875	471.985-	527.168-
Onttrekking aan reserves	-	-	-	527.168
Toevoegingen aan reserves	6.097	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	359.774	410.875	471.985-	-

Toelichting op het Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Algemeen

Werkom voerde in 2023 voor de 2 deelnemende gemeenten één programma uit en daarbinnen de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) en deeltaken m.b.t. de Participatiewet (PW).

Begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole wordt ook getoetst aan het begrotingscriterium. Het overzicht van baten en lasten toont dit boekjaar en voor de bedrijfsvoeringsorganisatie een lastentotaal van € 26.052.720 terwijl er in de gewijzigde begroting € 26.198.279 was opgenomen.

Daarnaast is er een totaal van de baten van € 26.418.590 terwijl er in de gewijzigde begroting € 26.609.155 was opgenomen. Het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten is daarmee in de werkelijkheid € 45.005 ongunstiger dan begroot.

N.B: in genoemde bedragen zijn de directe orderkosten gesaldeerd opgenomen met de baten uit de omzet. Hiermee wordt de presentatie in de begroting gevolgd.

Op onderdelen binnen de baten en lasten zijn er onder- en overschrijdingen die elkaar compenseren. Er is derhalve per saldo slechts sprake van een gering verschil. Niettemin is er behoefte aan een completer inzicht.

De 2 entiteiten van Werkom, de BVO en de BV zijn organisatorisch één geheel en tevens een fiscale eenheid. De voor de BVO relevante regelgeving, het BBV, laat echter niet toe dat geconsolideerd wordt gerapporteerd (artikel 5). De scheiding is destijds gemaakt om juridische redenen, m.n. op het gebied van aan- en inbesteden, niet om economische redenen. Tussen de 2 entiteiten bestaan onderling grote geldstromen en doorbelastingen. De overzichten van baten en lasten per entiteit bieden niet het gewenste totaaloverzicht. In de werkelijkheid kan er bovendien voor enkele baten en lasten niet worden geboekt zoals dat in de begroting was opgenomen. Dit maakt een vergelijking van de begroting met de realisatie per entiteit niet zinvol.

Om toch tegemoet te komen aan de wens om inzicht te hebben in de totale geldstromen, is er voor gekozen de geconsolideerde bedragen (begroot en realisatie) in een bijlage op te nemen en toe te lichten. Deze bijlage valt evenwel buiten de controle van de onafhankelijk accountant.

BTW vrijstelling

In 2023 heeft de fiscus het standpunt kenbaar gemaakt dat de 2 deelnemende gemeenten samen met Werkom in aanmerking komen voor de BTW-koepelvrijstelling. Dit houdt in dat het budget voor de uitvoering van de PW vrij van BTW kan worden overgedragen maar ook dat er voor Werkom sprake is van kostenverhogende BTW in de uitvoering van de PW. Het betreft 100% van de in rekening gebrachte BTW aan directe PW-kosten en een mengpercentage van de BTW op kosten voor de overhead.

Deze BTW kan bij genoemde vrijstelling worden 'doorgeschoven' naar de 2 deelnemende gemeenten en door de gemeenten dus worden gedeclareerd t.l.v. het BTW-compensatiefonds.

Vergelijkende cijfers realisatie 2022

Voor de vergelijkbaarheid zijn de vergelijkende cijfers van de realisatie over 2022 aangepast t.o.v. de jaarrekening 2022. De indeling van de begroting 2023 is als basis gebruikt. De aanpassing geldt alleen voor de vergelijkende cijfers in het overzicht van baten en lasten en hebben geen impact op resultaat 2022 en het vermogen einde 2022.

Onderlinge doorbelastingen

De loonkosten van personeel in dienst bij Werkom worden integraal verantwoord bij de BVO. Alle kosten die voortvloeien uit ingekomen facturen worden echter juist verantwoord bij Werkom diensten BV. Deze 2 keuzes maken een omvangrijk en intensief onderling verrekeningsverkeer nodig. Het personeel is immers ook nodig voor het behalen van de omzet uit leveringen en diensten van Werkom diensten BV. En alle kosten van derden hebben ook betrekking op de bedrijfsvoering van de BVO.

De onderlinge doorbelastingen zijn gebaseerd op de opbrengstverhoudingen. Hierdoor wordt het kostenbeeld in beide entiteiten gecorrigeerd. In de begroting zijn dit soort doorbelastingen verwerkt als directe baten en lasten bij de 2 entiteiten en is niet gerekend met onderlinge doorbelastingen.

De omzetten zijn tussen de 2 entiteiten niet evenwichtig verdeeld. In de BV staat de volledige omzet van Industrie en Diensten (I&D). Bij I&D werken personen met een lager arbeidsvermogen. De netto toegevoegde waarde is laag en de bedrijfskosten zijn hoog. Het tekort loopt elk jaar verder op. In de BV komt onvoldoende omzet uit financieel beter presterende bedrijfsonderdelen om het tekort bij I&D te compenseren. Het bedrijfsresultaat bij de BV is structureel ongunstig.

In de BVO staan vrijwel alleen omzetten van Groen&Schoon en Business Post&Printing. Deze kennen financieel gezien een gunstiger beeld. De BVO wordt daarmee financieel bevoordeeld t.o.v. de BV.

De BVO moet de BV financieel zodanig compenseren dat er in de BV geen (omvangrijke) tekorten ontstaan. Het betreft een totaalbedrag van € 477.600. Gegeven de ophanden zijnde liquidatie en opheffing van de BV is deze werkwijze voor 2023 de laatste.

Eliminatie van interne omzet

In het overzicht van baten en lasten wordt geen eliminatie van de interne omzet toegepast. Werkom neemt intern echter wel diensten af via haar eigen bedrijfsonderdelen die dit soort prestaties ook regulier aan derden leveren. De betreffende bedrijfsonderdelen maken daartoe facturen op voor de afnemende interne klanten. Zo ontstaan zowel omzet als kosten. Het betreft diensten die Werkom anders bij derden had moeten afnemen. Genoemd worden schoonmaken van de in gebruik zijnde panden, drukwerk voor eigen gebruik, bezorging van eigen post, groenverzorging of sneeuwruimen rondom de panden. Als er voor deze werkzaamheden geen eigen bedrijfsonderdelen zouden zijn, dan zou Werkom deze diensten bij derden moeten afnemen en dan zouden de kosten wel bij de juiste kostensoorten moeten worden opgenomen.

Bekostiging uitvoering PW

Voor de uitvoering van deeltaken uit de Participatiewet dragen de 2 deelnemende gemeenten middelen over aan Werkom. Deze middelen zijn een deel van hetgeen de gemeenten van de rijksoverheid ontvangen. Werkom dient hiervoor trajecten voor haar deel van de doelgroep uit te voeren en de er mee samenhangende kosten te dekken. Het totaal bevat ook deelbudgetten voor (deel)projecten.

Het saldo wordt afgerekend met de 2 gemeenten waardoor het financiële resultaat op deze activiteit nihil is.

Het totaal van de gemaakte kosten bevat voor Werkom tevens kostenverhogende BTW: dit is BTW die door derden aan Werkom in rekening is gebracht en betrekking heeft op de uitvoering van de PW of de overhead. Deze BTW kan aan de gemeenten worden 'doorgeschoven' in het kader van de transparantiemethode, nu de BTW-koepelvrijstelling van toepassing is.

Bekostiging uitvoering SW

In de bijdrageverordening c.q. de dienstverleningsovereenkomst is bepaald dat de uitvoering van de WSW door de 2 deelnemende gemeenten wordt bekostigd via de vergoeding van de totale WSW-loonkosten plus de uitbetaalde loonkostensubsidies (op SW-geïndiceerden die via Begeleid Werken bij reguliere werkgevers zijn geplaatst). Het hier opgenomen budget is de som van genoemde componenten. Het bedrag is iets hoger dan begroot; zie de toelichtingen bij de onderliggende componenten voor de verklaring. SW-medewerkers van niet-deelnemende gemeenten worden op andere en uiteenlopende grondslagen bekostigd.

Overige bijdragen

In de gewijzigde begroting voor 2023 was, op grond van de strategische herijking en koersbesluiten, een (voorwaardelijke) extra bijdrage van de gemeenten opgenomen tot een totaal van € 1.497.283. Niettemin was er (geconsolideerd) een tekort begroot. In de realisatie is echter een overschot ontstaan. De begrote bijdrage is daarom niet (geheel) nodig.

Daarnaast is een deel van deze bijdrage (€ 267.391) benut om PW-uitvoeringskosten voor beide gemeenten mede te dekken. Dit voorkomt een (na)vordering bij dit onderwerp. De gemeenten ontvangen daarom een deel van de bijdrage terug.

Overige baten

In 2023 zijn diverse onbegrote baten ontstaan. Begroot en toegekend is de subsidie van de gemeente Zaanstad voor de Fixbrigade van Werkom (€ 170.000). Voor de bestrijding van energiearmoede werd € 30.000 ontvangen. Daarnaast is er een bijdrage in de ESF-uitvoeringskosten geboekt van € 35.000.

Verder zijn er extra middelen ontvangen voor NH-connect, het Regionaal Mobiliteitsteam, het Werkgeversservicepunt en de Regionale Begroting Arbeidsmarkt.

Netto toegevoegde waarde

De Netto toegevoegde waarde (NTW) bestaat uit het verschil tussen de behaalde omzet uit leveringen en diensten en de daaraan toe te rekenen directe orderkosten.

Onder de directe orderkosten vallen de vanuit de BV doorbelaste kosten van grond- en hulpstoffen, halffabricaten en de kosten van uitbesteed werk. De kosten zijn via een verdeelsleutel o.b.v. omzetten toegerekend.

Dit soort aanschaffingen zijn als directe orderkosten (materiaalverbruik) verwerkt. De voorraden bij Werkom ultimo boekjaar zijn op nihil gewaardeerd.

De NTW van de BVO uit leveringen van goederen en diensten is als volgt samengesteld:

	Gewijzigde		
	Realisatie	begroting	Realisatie
	2023	2023	2022
Business Print&Post	€ 912.420	€ 687.200	€ 762.239
Groen&Schoon	€ 2.667.099	€ 2.717.000	€ 2.486.494
Overige	€ 81.925	€ -	€ 37.905
	€ 3.661.445	€ 3.404.200	€ 3.286.637

De hier niet genoemde bedrijfsonderdelen hebben geen omzet behaald bij de 2 deelnemende gemeenten doch alleen bij derden. De omzet aan derden wordt in de BV verantwoord.

De investering van opdrachten aan passend werk van de deelnemende gemeenten kennen t.o.v. de begroting wisselend niveau maar zijn t.o.v. de realisatie over het vorig boekjaar hoger. De aantallen direct productieve personen in genoemde bedrijfsonderdelen nemen af. De oorzaak is het natuurlijk verloop van WSW-medewerkers. Daar een instroom vanuit andere doelgroepen tegenover, maar deze compenseert genoemde uitstroom niet. De behaalde NTW is niettemin hoger; dit is te danken aan een combinatie van factoren (ander en beter betaald werk, hogere prijzen, hogere productiviteit).

Loon- en personeelskosten, loonkostensuppleties

Aan de lastenzijde vormen de loonkosten de belangrijkste post. Deze bestaat uit de volgende onderdelen:

	Realisatie 2023	Gewijzigde begroting 2023	Realisatie 2022
> Loonkosten WSW	€ 12.568.608	€ 12.644.880	€ 12.697.515
> Loonkosten Banenafpraak	€ 246.578	€ 174.841	€ 346.673
> Loonkosten Basisdienstverbanden	€ 17.772	€ 57.031	€ 47.914
> Loonkosten Nieuw Beschut	€ 954.051	€ 313.050	€ 500.794
> Salariskosten ambtelijk	€ 9.748.795	€ 7.055.571	€ 8.679.758
> Externe dienstverlening (inhuur)	€ 177.826	€ 36.708	€ 268.550
> Overige personeelskosten	€ 237.046	€ 600.075	€ 296.153
> Betaalde loonkostensuppletie BW	€ 726.694	€ 686.219	€ 678.541
	€ 24.677.370	€ 21.568.377	€ 23.515.897

De loonkosten WSW dalen door het natuurlijk verloop, en stijgen door promoties naar een hogere loonschaal of hogere tredes binnen een loonschaal.

Het totaalbedrag wijzigt door cao-afspraken, fiscale maatregelen of veranderingen in de premies voor sociale verzekeringen. Dat kan zowel tot stijgingen als tot dalingen van de loonkosten leiden. Over het dit boekjaar werd gemiddeld 364,2 FTE verloond.

De loonkosten voor andere doelgroepen nemen toe. Sinds de inwerkingtreding van de cao "Aan de slag" groeit het aantal dienstverbanden, niet alleen door nieuwe instroom, maar ook door de 'overname' van personen die eerst elders moesten worden verloond. Deze post bevat ook de ontvangen loonkostensubsidies voor deze groep.

De salariskosten voor het ambtelijk personeel zijn hoger dan die over het vorige boekjaar. Een vergelijking met de begroting is hier niet zinvol omdat er in de begroting ook ambtelijke salariskosten bij de BV zijn opgenomen terwijl in de realisatie alle ambtenaren bij de BVO in dienst zijn.

De totale kosten van de externe dienstverlening zijn primair in de BV geboekt en daarna o.b.v. omzetverhoudingen toegerekend.

Doorbelastingen

Deze post bevat o.m. de doorbelastingen van kosten van de BVO naar Werkom diensten BV en vv. De toerekening geschiedt o.b.v. omzetverhoudingen.

Overige bedrijfskosten

Deze kostensoorten worden in de werkelijkheid initieel geheel bij Werkom diensten BV verantwoord. Via een onderlinge doorbelasting vanuit de BV o.b.v. omzetverhoudingen worden er kosten bij de BVO in rekening gebracht. Voor dit boekjaar bevat dit bedrag een bijzondere post (zie ook de toelichting onder "Onderlinge doorbelastingen").

Voor een zinvolle vergelijking wordt overigens verwezen naar de geconsolideerde cijfers op bijlage 3. Daar worden de onderlinge doorbelastingen geëlimineerd.

Toevoegingen aan reserves

Het bestuur heeft het besluit genomen inzake de maximale hoogte van de Algemene reserve, zoals genoemd in de Financiële verordening. In deze jaarstukken is het voorstel verwerkt om deze hoogte te bereiken door een bedrag van € 175.000 aan de Algemene reserve toe te voegen.

Het bestuur heeft ook het besluit genomen om een bestemmingsreserve voor duurzaamheid en energietransitie te vormen. Deze dient in de toekomst om hogere kapitaallasten te compenseren. Er is een bedrag van € 215.500 aan toegevoegd.

Het totaalbedrag heeft verder betrekking op de bestemmingsreserve voor de verplichting voor WSW-vakantiegeld. Deze mutatie is in de primaire en gewijzigde begroting ten onrechte niet als resultaatbestemming verwerkt, maar opgenomen in de baten en lasten. Voor dit boekjaar was er een kleine toevoeging noodzakelijk.

Incidentele baten en lasten

De commissie BBV heeft in 2018 een notitie over incidentele baten en lasten uitgebracht. In beginsel moeten structurele lasten gedekt worden door structurele baten. Om dat vast te kunnen stellen, is belangrijk dat inzicht bestaat in welk deel van de baten en lasten incidenteel zijn en welke structureel. In de financiële verordening zou een grensbedrag moeten staan vanaf welke omvang incidentele lasten en baten afzonderlijk gespecificeerd moeten worden; dat grensbedrag ontbreekt evenwel.

Het BBV geeft geen scherpe definitie wat incidenteel of structureel is en laat ruimte aan de decentrale overheden in de eigen beoordeling van de lokale omstandigheden. Bovendien zijn er diverse uitzonderingen.

De 2 entiteiten die samen Werkom vormen, bestaan sinds 1 januari 2018. In de jaren na de oprichting was Werkom volop in ontwikkeling. De grootste en hiermee samenhangende projecten zijn in de loop van het jaar 2021 afgerond. In het jaar 2022 is de verbouwing van het pand aan de Einsteinstraat afgerond. In de jaren 2018 en 2019 zijn ook een aantal ingrijpende keuzes gemaakt over de (her)inrichting van de geldstromen binnen de 2 entiteiten. Dit had grote effecten op de presentatie van een aantal posten op het overzicht van de baten en lasten.

Daarnaast bevatten de begrotingen per entiteit op sommige soorten baten en lasten onvoldoende detailgegevens om afwijkingen ten opzichte van de realisatie te kunnen vaststellen en analyseren.

Als de posten op het overzicht van baten en lasten worden beoordeeld conform onze interpretaties van de regels, kunnen (met enige concessies) alleen de volgende als 'structureel' worden aangemerkt:

- > Bekostiging uitvoering SW
- > Netto toegevoegde waarde
- > Loonkosten en -suppletie WSW

Al de niet genoemde posten kennen, t.o.v. de begroting en gezien over een periode van 3 jaar, té grote afwijkingen. Het zou evenwel het inzicht in de financiële positie van Werkom niet verbeteren, als deze andere posten als 'incidenteel' zouden worden gekenmerkt.

Op grond van de bijdrageverordening zijn de baten en lasten van Werkom altijd in evenwicht. Positieve resultaten worden (tot een bepaald maximum) toegevoegd aan de algemene reserve. Negatieve resultaten worden onttrokken aan de algemene reserve of, als die daarvoor ontoereikend is, gedekt door gemeentelijke bijdragen.

Om bovenstaande redenen acht Werkom het niet zinvol het gewenste overzicht op te stellen en op te nemen.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Bij Werkom is er geen sprake van algemene dekkingsmiddelen. Er is in de begroting voor Werkom géén bedrag voor onvoorziene lasten opgenomen.

WNT-verantwoording 2023 Participatiebedrijf Zaanstad Purmerend

De WNT is van toepassing op Participatiebedrijf Zaanstad Purmerend (Werkom). Het voor Werkom toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 223.000 (het algemeen bezoldigingsmaximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2023		S.W. van Drooge
bedragen x € 1		
Functiegegevens		Algemeen directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023		01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1,00
Dienstbetrekking?		Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		€ 126.691
Beloningen betaalbaar op termijn		€ 21.107
<i>Subtotaal</i>		€ 147.798
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		€ 223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		N.v.t.
Bezoldiging		€ 147.798
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t.

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder.

Gegevens 2023		
Naam topfunctionaris		Functie
mevr. S. Onclin	Gemeente Zaanstad	Bestuurslid
dhr. H.M.M. Rotgans	Gemeente Purmerend	Bestuurslid

Deze bestuursleden ontvangen op grond artikel 44 van de gemeentewet voor hun werkzaamheden geen vergoeding.

Gegevens 2022		Y.F.W. Hooglanders
bedragen x € 1		
Functiegegevens		Algemeen directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022		01/01 - 15/07
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1,00
Dienstbetrekking?		Nee
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	97.566
Beloningen betaalbaar op termijn		-
<i>Subtotaal</i>	€	97.566
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	115.989
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		N.v.t.
Bezoldiging	€	97.566
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		
		N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		
		N.v.t.

Gegevens 2022		H.P. Guldemeester
bedragen x € 1		
Functiegegevens		Algemeen directeur (waarnemend)
Aanvang en einde functievervulling in 2022		16/07 - 30/09
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1,00
Dienstbetrekking?		Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	20.094
Beloningen betaalbaar op termijn	€	3.379
<i>Subtotaal</i>	€	23.473
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	45.567
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		N.v.t.
Bezoldiging	€	23.473
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		
		N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		
		N.v.t.

Gegevens 2022		S.W. van Drooge	
bedragen x € 1			
Functiegegevens		Algemeen directeur	
Aanvang en einde functievervulling in 2022		01/10 - 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1,00	
Dienstbetrekking?		Ja	
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	30.431	
Beloningen betaalbaar op termijn	€	5.544	
<i>Subtotaal</i>	€	35.976	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	54.444	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag		N.v.t.	
Bezoldiging	€	35.976	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan			
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t.	

1d. Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.800 of minder.

Gegevens 2022			Functie
Naam topfunctionaris			
dhr. J. Krieger	Gemeente Zaanstad		Bestuurslid
dhr. H.M.M. Rotgans	Gemeente Purmerend		Bestuurslid

Deze bestuursleden ontvangen op grond artikel 44 van de gemeentewet voor hun werkzaamheden geen vergoeding.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Balans per
in €

ACTIVA	31 december 2023	31 december 2022
VASTE ACTIVA		
<i>Materiële vaste activa</i>		
Investerings met een economisch nut	-	-
<i>Financiële vaste activa</i>		
Kapitaalverstrekking aan: Overige verbonden partijen	<u>50.000</u>	<u>50.000</u>
Totaal vaste activa	<u>50.000</u>	<u>50.000</u>
VLOTTENDE ACTIVA		
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>		
Vorderingen op openbare lichamen	3.035.448	1.448.532
Rekening-courantverhouding met niet-financiële instelling	2.694.331	2.736.552
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	913.170	794.996
<i>Liquide middelen</i>		
Banksaldi	98.171	149.799
Overlopende activa		
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.	<u>367.043</u>	<u>577.768</u>
Totaal vlottende activa	<u>7.108.163</u>	<u>5.707.647</u>
Totaal generaal	<u>7.158.163</u>	<u>5.757.647</u>

PASSIVA	31 december 2023	31 december 2022
VASTE PASSIVA		
<i>Eigen vermogen</i>		
Algemene reserve	1.512.775	1.512.775
Bestemmingsreserves	469.923	463.826
Gerealiseerd resultaat	359.774	-
<i>Voorzieningen</i>		
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	708.553	593.982
Totaal vaste passiva	<u>3.051.025</u>	<u>2.570.584</u>
VLOTTENDE PASSIVA		
<i>Overlopende passiva</i>		
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume		
	<u>4.107.138</u>	<u>3.187.063</u>
Totaal vlottende passiva	<u>4.107.138</u>	<u>3.187.063</u>
Totaal generaal	<u>7.158.163</u>	<u>5.757.647</u>

Algemene grondslagen en grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

Deze jaarrekening betreft de bedrijfsvoeringsorganisatie o.b.v. de wet gemeenschappelijke regelingen 'Participatiebedrijf Zaanstad Purmerend' (hierna ook: 'Werkom'). De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in beginsel toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke. Voor de vakantiegeldverplichting van de WSW-medewerkers heeft Werkom een bestemmingsreserve gevormd. Voor de verlofaanspraken heeft Werkom een verplichting op de balans staan.

Continuïteit

In deze jaarstukken zijn de waarderingen gekozen o.b.v. het 'going-concern'. Sinds oprichting is door de 2 deelnemende gemeenten geïnvesteerd in Werkom zodat er een complete en professionele organisatie is ontstaan voor toeleiding van personen uit de doelgroepen naar de arbeidsmarkt. Er zijn geen aanleidingen om te twifelen aan de continuïteit van Werkom.

Vergelijking met de begroting

In de begroting zijn de baten en lasten soms anders gerangschikt. In deze jaarstukken zijn de baten en de lasten gegroepeerd. Bovendien zijn in de begroting andere keuzes gemaakt om de baten en lasten per entiteit (de BVO en de BV) te presenteren. Dit maakt een vergelijking met de gerealiseerde cijfers per entiteit niet zinvol. De geconsolideerde cijfers (op de bijlage) geven een beter beeld van de baten en lasten van Werkom als geheel.

Grondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dit betekent dat:

- > De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;

De financiële rechtmatigheid bevat het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik&oneigenlijk gebruik (M&O) criterium:

- > Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 6 juli 2023 door het bestuur is vastgesteld.
- > Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten onrechtmatig zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten en onderschrijdingen van lasten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het bestuur
- > Ten aanzien van het M&O criterium is het M&O-beleid van Werkom leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de

De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening.

- > Er is een verantwoordingsgrens van 1% van de totale lasten incl. de doorbelasting van directe orderkosten vanuit de BV en incl. mutaties in de reserves (€ 264.192) gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden beschreven.
- > Er is een rapporteringstolerantie van € 100.000 gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.
Beide grensbedragen zijn vastgesteld door het bestuur op 6 juli 2023.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

Overige investeringen met economisch nut

De materiële vaste activa zijn grotendeels eigendom van Werkom diensten BV. Zij worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs verminderd met de toegepaste jaarlijkse afschrijvingen.

Slijtende investeringen worden vanaf het moment van ingebruikneming lineair afgeschreven in de verwachte gebruiksduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. In het algemeen worden de hieronder vermelde percentages gehanteerd.

Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen ook rekening gehouden met een bijzondere waardevermindering indien deze naar verwachting duurzaam is. In dit jaar heeft een dergelijke vermindering niet plaatsgevonden.

Onder 'Continuïteit' is het perspectief van Werkom beschreven. Dit heeft voor dit boekjaar niet tot herwaarderingen op de vaste activa geleid.

a. Gronden en terreinen	n.v.t.
b. Bedrijfsgebouwen/verbouwingen	10%
c. Vervoermiddelen	20% *)
d. Machines, apparaten en installaties	5%-10%-20%-33 ⁺ / ₃ %
e. Overige materiële vaste activa	5%-20%-33 ⁺ / ₃ %

In afwijking hiervan is het volgende nog van belang:

Kleine aanschaffingen (tot € 10.000 per item) worden rechtstreeks t.l.v. de exploitatie geboekt.

*) Voor vervoermiddelen uit het wagenpark wordt per voertuig een contract afgesloten met de leverancier waarin, afhankelijk van het jaarlijks aantal te rijden kilometers, de levensduur en de restwaarde zijn vastgelegd. Deze elementen worden gebruikt om de jaarlijkse afschrijvingskosten te bepalen. Het percentage

Financiële vaste activa

Bij de oprichting van Werkom is gekozen voor een construct van een BVO o.b.v. een gemeenschappelijke regeling (Participatiebedrijf Zaanstad Purmerend) en een BV (Werkom diensten BV). Werkom is enig aandeelhouder van Werkom diensten BV. Werkom heeft het aandelenkapitaal op de balans opgenomen en gewaardeerd tegen de nominale waarde, € 50.000.

De BV is opgericht om juridische redenen van aanbestedingsrechtelijke aard. De splitsing heeft derhalve geen bedrijfseconomisch karakter. De exploitatie van de aan de BV toebedeelde activiteiten in de BV staat echter in toenemende mate onder druk. Dit leidt tot groeiende tekorten in de BV. Vanuit de BVO worden deze tekorten gecompenseerd zodat er een nihilresultaat ontstaat.

In 2021 heeft het bestuur van Werkom (als aandeelhouder van de BV) een ontbindingsbesluit genomen. Dit wordt in 2024 geëffectueerd.

De BV wordt vereffend en geliquideerd. De activiteiten van de BV gaan over op Werkom. De overdracht van de activa en passiva kwalificeert als overgang van een algemeenheid van goederen. Na de overgang van de operationele activiteiten zal de BV worden geliquideerd waarbij een eventueel resterend saldo zal overgaan naar Werkom. Werkom en Werkom diensten BV vormen een organisatorische en fiscale eenheid. De consequenties voor de relaties zijn derhalve nihil.

Op grond hiervan ziet het bestuur geen reden de waardering van deze kapitaalverstrekking aan te passen.

Voorzieningen

De voorzieningen zijn gebaseerd op de nominale waarde; zij staan gepresenteerd op de passivazijde van de balans. De voorziening op de kapitaalverstrekking aan deelnemingen is in mindering gebracht op de kapitaalverstrekking en staat op de activazijde van de balans.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Opbrengsten en kosten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Opbrengsten worden verantwoord zodra zij als gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

Uitgaven en waardeverminderingen worden als kosten verantwoord als zij onvermijdbaar en voorzienbaar zijn.

Toelichting balans

in €

VASTE ACTIVA**Materiële vaste activa**

Investerings met een economisch nut

	Boekwaarde 1-jan-2023	Investerings	Des- investerings	Af-schrijvingen	Boekwaarde 31-dec-2023
Overige materiële vaste activa	-				-
Totaal	-	-	-	-	-

In dit boekjaar heeft de BVO van Werkom geen activeringen gedaan. De in dit boekjaar gedane investeringen zijn in de financiële administratie van de BV opgenomen. Aanschaffingen van bedrijfsmiddelen tot een bedrag van € 10.000 per voorwerp zijn direct in de kosten verwerkt. De BVO heeft geen materiële vaste activa meer met een boekwaarde. In het hoofdstuk 'Grondslagen' is de afschrijvingsmethodiek toegelicht.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekking aan:

Overige verbonden partijen:

Coöperatieve Zakelijke Post Nederland u.a.

Werkom diensten BV

31-dec-23 **31-dec-22**

	-	-
	50.000	50.000
Totaal	50.000	50.000

Het financieel vast actief bestaat enerzijds uit een achtergestelde lening aan Coöperatieve Zakelijke Post Nederland U.A. (CZPN) waarvan de oorspronkelijke nominale waarde € 20.000 bedraagt. Exploitatietekorten zijn door CZPN op de ingebrachte achtergestelde leningen afgeboekt, waardoor nog een deel als schuld op de balans van CZPN is opgenomen. Deze inleg is tot nihil afgewaardeerd, mede gezien recente resultaten en de begroting.

Anderzijds is de BVO van Werkom houdster van 100% van de aandelen uit het volgestorte aandelenkapitaal van Werkom diensten BV. Voor deze BV is een besluit tot ontbinding, liquidatie en opheffing genomen. In 2024 wordt de BV uitgeschreven. Zie onder het hoofdstuk 'Grondslagen' voor een toelichting op de waardering van deze kapitaalverstrekking.

In dit boekjaar hebben zich geen mutaties voorgedaan m.b.t. de financiële vaste activa.

VLOTTENDE ACTIVA

	31-dec-23	31-dec-22
<u>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</u>		
Vorderingen op openbare lichamen	3.035.448	1.448.532
Rekening-courantverhouding met niet-financiële instelling	2.694.331	2.736.552
In 's Rijks schatkist	913.170	794.996
Totaal	6.642.949	4.980.080

Er is geen voorziening voor dubieuze debiteuren omdat de hiervoor relevante post uitsluitend bestaan uit vorderingen op openbare lichamen. Vorderingen op deze debiteuren kunnen redelijkerwijs niet dubieus of oninbaar worden.

De rekening-courant verhouding betreft die met Werkom diensten BV.

De Staat verplicht via het zgn. 'Schatkistbankieren' de lagere overheden alle tegoeden op bankrekeningen (voor zover hoger dan een drempelbedrag) over te boeken naar een rekening bij het ministerie van Financiën. De begroting van Werkom is voor de berekening van het drempelbedrag leidend. Gegeven de hoogte van de begroting was gedurende dit boekjaar € 1 mln. van toepassing. Werkom heeft echter een drempelbedrag van € 150.000 gehanteerd.

kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen				
in bedragen x € 1.000	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
	141	132	129	128

Op grond van voorschriften rond het verplichte Schatkistbankieren zijn middelen boven het drempelbedrag ondergebracht in de schatkist. Zie ook de financieringsparagraaf.

Liquide middelen

Bank Nederlandse Gemeenten (rekening courant)	98.171	149.799
Totalen	98.171	149.799

De BVO van Werkom houdt geen kas aan. Op de rekening-courant bij de Bank Nederlandse Gemeenten bestaat een kredietfaciliteit van € 2,5 mln.

31-dec-23 31-dec-22

Overlopende activa

Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.

Voorschotten		1.018
Betaalde waarborgsommen i.v.m. huur	11.424	11.424
Te ontvangen Lage Inkomens Voordeel (LIV)	255.163	292.947
Nog af te rekenen bekostiging WSW		5.707
Nog te factureren omzet, doorbelastingen enz.	27.099	171.590
Te ontvangen transitievergoedingen compensatieregeling	73.357	95.083
Totalen	367.043	577.768

VASTE PASSIVA**Eigen vermogen**

in €	Boekwaarde 1-jan-23	Toevoeging	Onttrekking	Gerealiseerd resultaat	Boekwaarde 31-dec-23
<i>Algemene reserve</i>	1.512.775			359.774	1.872.549
<i>Bestemmingsreserves</i>	463.826	6.097			469.923
Totalen	1.976.601	6.097	-	359.774	2.342.472

Het bestuur heeft in 2020 het besluit genomen om tijdelijk de maximale hoogte van de algemene reserve, zoals genoemd in de Financiële verordening, te verruimen. Deze algemene reserve kan ingezet worden ter dekking van tekorten. In bovenstaande opstelling is het overschot over dit boekjaar als gerealiseerd resultaat toegevoegd aan de Algemene reserve. In 2024 zal het bestuur hier een bestemming aan geven.

In 2018 heeft het bestuur besloten een bestemmingsreserve te vormen voor de vakantiegeldverplichting voor WSW-medewerkers. Een onttrekking is nodig bij de verlaging van de verplichting. Dit wordt veroorzaakt door het natuurlijk verloop van deze groep medewerkers enerzijds waardoor ook de verplichting daalt. Anderzijds muteert het saldo door de wijzigingen in de grondslag (vnl. het brutoloon).

Voorzieningen**Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's**

in €	Boekwaarde 31-dec-22	Toevoeging	Onttrekking	Herrubricering en vrijval	Boekwaarde 31-dec-23
1. Personeelskosten	153.162	114.367	134.588		132.941
2. Spaarverlof	440.820	179.204	44.412		575.612
					-
Totalen	593.982	293.571	179.000	-	708.553

1. Personeelskosten

Deze voorziening heeft betrekking op kosten waarvan de oorzaak in 2023 of eerder ligt, doch waarvan afwikkeling in 2024 of later zal volgen. Het gaat om WW-uitkeringen of ontslagregelingen voor ambtelijke medewerkers.

2. Spaarverlof

Een aantal medewerkers (WSW en ambtelijk) heeft een deel van hun verlofuren omgezet in spaarverlof. Deze voorziening is de financiële vertaling van de daaruit voortvloeiende verplichting, rekening houdend met de mutaties in dit boekjaar, het actuele uurloon en enkele directe opslagen.

VLOTTENDE PASSIVA**Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar**

	31-dec-23	31-dec-22
<u>Overlopende passiva</u>		
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van aan jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.		
Nog af te dragen loonheffing en sociale lasten	1.025.998	961.482
Omzetbelasting (aangifte laatste kwartaal)	326.583	461.575
Nog te verrekenen netto loon/salaris	11.110	7.299
Vooruitontvangen middelen	14.036	110.794
Overige nog te betalen of terug te betalen kosten	1.530.388	523.315
Verplichting uitstaande verlofuren (3 cao's)	1.108.725	1.113.544
Diverse schulden op korte termijn	90.298	9.054
Totalen	<u>4.107.138</u>	<u>3.187.063</u>

De verplichting aan uitstaande verlofuren is gerelateerd aan arbeidskosten, doch kent door uiteenlopende soorten mutaties geen vergelijkbaar volume.

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen per 31 december 2023

a. Huurcontracten

➤ Einsteinstraat 103, Purmerend	3.477.550
➤ Kwadijkerkoogweg 1, Purmerend	-
➤ Slachthuisstraat 65, Zaandam	23.174
➤ Volume 103, Purmerend	15.908
➤ Witte Paardweg 46, Wormerveer	-
➤ Twiskeweg 10, Oostzaan	3.139

Het bedrag van de verplichting vertegenwoordigt het restant van de looptijd van het huurcontract. Bij de bepaling van het kostenbedrag is geen rekening gehouden met indexaties. Van de 2 panden zonder verplichting is de huur in de loop van dit boekjaar opgezegd.

b. Investeringsverplichtingen

In 2023 zijn geen bestellingen gedaan voor investeringen die in 2024 zijn geleverd en gefactureerd.

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreft het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium.

In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting, verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving.

Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het bestuur op 6 juli 2023 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het bestuur bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten incl. de doorbelasting van directe orderkosten vanuit de BV en incl. mutaties in de reserves en is daarmee vastgesteld op € 264.192. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV van november 2023.

Bevindingen

Het bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

De geconstateerde afwijkingen betreffen:

> **Begrotingscriterium**

1A. Overschrijding lasten op het door het bestuur vastgesteld autorisatieniveau

Loonkosten "Aan de Slag"	€ 706.750
Personeelskosten ambtenaren	€ 2.687.768

1B. Overschrijding investeringsbudgetten (kredieten) n.v.t.

2. Ongeautoriseerde reservemutaties n.v.t.

3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of te laat aan het bestuur zijn gemeld

Bekostiging uitvoering SW	€ 28.204
Overige bijdragen	€ 684.835
Overige baten	€ 167.528
Netto toegevoegde waarde	€ 524.475
Loonkosten en -suppletie WSW	€ 158.227
Loonkosten Basisdienstverbanden	€ 15.619
Doorbelastingen	€ 910.405
Overige bedrijfskosten	€ 2.315.972

Totaal begrotingsonrechtmatigheden € 8.199.784

4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geïd € -

5. Resterend saldo aan begrotingsonrechtmatigheden € 8.199.784

> **Voorwaardencriterium**

Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	€ 128.184
---	-----------

Totaal van de afwijkingen € 8.327.968

Begrotingscriterium

- > De begrotingsrechtmatigheid heeft betrekking op het financiële handelen binnen het kader van de geautoriseerde begroting. De kadernota over dit onderwerp stelt dat, als een wijziging niet meer in het jaar zelf is vastgesteld, alle bedragen in de realisatie die afwijken van het begrotingsbedrag, onrechtmatig zijn. Werkom laat slechts eenmaal (in april) een begrotingswijziging vaststellen. Dit heeft in dit verband grote gevolgen. Afwijkingen die gedurende het jaar bekend worden, worden aan het bestuur voorgelegd via de bestuursrapportages. De afwijkingen die na het jaar worden geconstateerd, worden in de jaarstukken toegelicht en, door de vaststelling van de jaarrekening door het bestuur, alsnog, maar ontijdig, geautoriseerd.

De belangrijkste verschillen tussen het geautoriseerde budget en de realisatie staan in de tabel en in de paragraaf Bedrijfsvoering weergegeven. Daarbij is deze kanttekening van belang: in de begroting worden een aantal kostensoorten per entiteit (BV en BVO) gepresenteerd, terwijl die in de werkelijkheid daar niet voorkomen. In de werkelijkheid wordt gewerkt met onderlinge doorbelastingen (over-en-weer). Hierdoor zou een vergelijking op geconsolideerd niveau meer zinvol zijn, dan een vergelijking op enkel de BVO. Het BBV staat echter niet toe om op geconsolideerde cijfers te rapporteren. Er zijn in de financiële verordening van Werkom geen bepalingen opgenomen waarmee overschrijdingen toch acceptabel zouden kunnen zijn. Voor dit jaar heeft dat er ook toe geleid dat er relatief veel en grote afwijkingen moeten worden gerapporteerd.

De onrechtmatigheden die onder deze beperkingen zijn geconstateerd, zijn in onderstaande tabel opgenomen. Het betreft lagere baten of hogere lasten t.o.v. de begroting op het door het bestuur vastgesteld autorisatieniveau voor de BVO, maar ook hogere baten of lagere lasten. De afwijkingen mogen niet worden gesaldeerd.

De uiteindelijke onrechtmatigheid ingenoemde posten is geringer dan de absolute afwijking omdat in de bestuursrapportage t/m september 2023 (behandeld in de bestuursvergadering van 6 december 2023), er al een prognose was afgegeven met afwijkingen van die posten t.o.v. de begroting. Hiermee was er dus tijdig melding gemaakt.

- > Bekostiging uitvoering PW
- > Bekostiging uitvoering SW
- > Overige bijdragen
In genoemde rapportage was er al een prognose afgegeven van een aanzienlijk gunstiger resultaat. Dit resultaat maakte de begrote extra gemeentelijke bijdrage tot een lager bedrag aannemelijk.
- > Overige baten
- > Netto toegevoegde waarde
- > Loonkosten en -suppletie WSW
- > Loonkosten "Aan de Slag"
- > Loonkosten Basisdienstverbanden
- > Personeelskosten ambtenaren
Terzijde zij nog opgemerkt dat een aanzienlijk deel van deze kostenpost begroot was in de BV. Op geconsolideerd niveau is de afwijking dus veel kleiner.
- > Overige bedrijfskosten
Ook hier geldt dat een groot deel van deze kostenpost begroot was in de BV. Op geconsolideerd niveau is de afwijking aanzienlijk kleiner.

Voorwaardencriterium

- > Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen/voorwaarden zijn afkomstig uit diverse regelgeving, zowel intern als extern. Er is een onrechtmatigheid geconstateerd welke onder de verantwoordingstolerantie blijft.

Het betreft inkopen van schoonmaakartikelen en benodigdheden die ten onrechte niet Europees zijn aanbesteed. Alhoewel de oorsprong van de inkopen ligt in Werkom diensten BV, is deze post toch opgenomen omdat de BV organisatorisch en fiscaal een eenheid vormt met de BVO.

Voor uitgebreidere toelichting op het proces aanbesteding en de bevindingen wordt verwezen naar de paragraaf bedrijfsvoering.

Uitvoeringsinformatie, Taakvelden

in €

Deze bijlage bevat tabellen met nadere informatie over de uitvoering. Het BBV bevat bepalingen omtrent het publiceren van uitvoeringsinformatie. Deze zijn ook van toepassing op Werkom, in beginsel echter alleen voor de BVO van Werkom, niet voor de BV. Op deze bijlage zijn de taakvelden opgenomen met de bedragen van alleen de BVO. Voor de geconsolideerde cijfers wordt verwezen naar bijlage 2. Geconsolideerde cijfers geven een completer en dus beter inzicht.

Taakvelden Participatiebedrijf Zaanstad Purmerend

	Realisatie 2023	Gewijzigde begroting
0.10 Mutaties reserves		
Baten	€ 6.097-	€ -
Lasten		
Saldo	€ 6.097-	€ -
0.4 Overhead		
Baten	€ 661.305	€ 2.253.161
Lasten	€ 3.037.771-	€ 5.162.205-
Saldo	€ 2.376.466-	€ 2.909.044-
0.5 Treasury		
Baten	€ 104.237	€ -
Lasten	€ -	€ 1.443-
Saldo	€ 104.237	€ 1.443-
6.4 Begeleide participatie		
Baten	€ 17.557.541	€ 17.021.436
Lasten	€ 17.096.610-	€ 14.933.232-
Saldo	€ 460.932	€ 2.088.205
6.5 Arbeidsparticipatie		
Baten	€ 9.196.011	€ 8.344.000
Lasten	€ 7.018.843-	€ 7.110.842-
Saldo	€ 2.177.168	€ 1.233.158
Totalen		
Baten	€ 27.512.997	€ 27.618.597
Lasten	€ 27.153.224-	€ 27.207.721-
Saldo	€ 359.774	€ 410.875

In bovenstaand overzicht zijn ook de bedragen van de begroting vermeld. In de begroting zijn echter geen (interne en onderlinge) doorbelastingen tussen BVO en BV opgenomen, in de realisatie wel. Bij de BVO is het saldo van de doorbelastingen gecorrigeerd op de lasten van taakveld 0.4 (Overhead). Het betreft -€ 61.875.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van de gemeenschappelijke regeling Participatiebedrijf Zaanstad Purmerend (hierna: Werkom)

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN JAARREKENING 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Werkom te Purmerend gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2023 en van het vermogen van Werkom op 31 december 2023 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

- het overzicht van baten en lasten over 2023;
- de balans per 31 december 2023;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het bestuur over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2023; en
- de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door het bestuur op 6 juli 2023 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Werkom, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden - rechtmatigheidsverantwoording

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel rechtmatigheidsverantwoording op bladzijde 46 tot en met 49 in de toelichting op de jaarrekening. Het bestuur heeft in deze rechtmatigheidsverantwoording toegelicht dat een deel van de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand is gekomen. Het totaal aan geconstateerde afwijkingen (rechtmatigheidsfouten), voor een bedrag van in totaal € 8.327.968, ligt boven de door het bestuur vastgestelde verantwoordingsgrens. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 264.192. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2023. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij aan het bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 100.000 rapporteren, alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6 sub a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

VERKLARING OVER DE IN DE JAARSTUKKEN OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- bijlage 2 Uitvoeringsinformatie, Economische categorieën;
- bijlage 3, Geconsolideerde cijfers; en
- toelichtingen op de geconsolideerde cijfers.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het door het bestuur op 6 juli 2023 vastgestelde normenkader voor de financiële rechtmatigheid en voor het getrouw toelichten van de financiële rechtmatigheid in de jaarrekening.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het bestuur op 6 juli 2023, het Controleprotocol WNT 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Rotterdam, 10 juli 2024

Publieke Sector Accountants B.V.

Was getekend: A.R. Sallehart RA

Uitvoeringsinformatie, Economische categorieën

in €

Deze bijlage bevat de tabel met de bedragen per economische categorie.

Economische categorieën Participatiebedrijf Zaanstad Purmerend

<i>Economische categorieën</i>	Realisatie 2023	Gewijzigde begroting
Baten 3. Goederen en diensten	6.601.492	4.413.642
Baten 4. Overdrachten	22.757.146	23.204.955
Baten 5. Rente (en dividend)	104.237	-
Lasten 1. Salarissen en sociale lasten	24.936.456-	20.403.761-
Lasten 2. Belastingen	7.902-	145.639-
Lasten 3. Goederen en diensten	3.170.977-	5.719.843-
Lasten 4. Overdrachten	726.694-	686.219-
Lasten 5. Rente (en dividend)	-	1.443-
Lasten 7. Verrekeningen	254.976-	250.817-
Saldo	<u>365.870</u>	<u>410.875</u>

Economische categorieën Werkom diensten BV

<i>Economische categorieën</i>	Realisatie 2023	Gewijzigde begroting
Baten 3. Goederen en diensten	4.468.033	7.545.201
Baten 4. Overdrachten	65.769	210.724
Baten 5. Rente (en dividend)	3.272	-
Lasten 1. Salarissen en sociale lasten	824.426-	3.852.294-
Lasten 2. Belastingen	246.617-	84.992-
Lasten 3. Goederen en diensten	3.076.591-	4.333.529-
Lasten 4. Overdrachten		
Lasten 5. Rente (en dividend)	-	657-
Lasten 7. Verrekeningen	390.065-	250.140-
Saldo	<u>625-</u>	<u>765.687-</u>

Economische categorieën Totaal

<i>Economische categorieën</i>	Realisatie 2023	Gewijzigde begroting
Baten 3. Goederen en diensten	11.069.524	11.958.844
Baten 4. Overdrachten	22.822.915	23.415.679
Baten 5. Rente (en dividend)	107.509	-
Lasten 1. Salarissen en sociale lasten	25.760.881-	24.256.055-
Lasten 2. Belastingen	254.519-	230.631-
Lasten 3. Goederen en diensten	6.247.568-	10.053.372-
Lasten 4. Overdrachten	726.694-	686.219-
Lasten 5. Rente (en dividend)	-	2.100-
Lasten 7. Verrekeningen	645.041-	500.957-
Saldo	<u>365.245</u>	<u>354.812-</u>

Uitvoeringsinformatie, Taakvelden

in €

Deze bijlage bevat tabellen met nadere informatie over de uitvoering. In 2016 zijn er een aantal wijzigingen in het BBV gepubliceerd. Deze zijn ook van toepassing op Werkom, in beginsel echter alleen voor de BVO van Werkom, niet voor de BV. Op deze bijlage zijn de taakvelden opgenomen. Omdat de BVO en de BV organisatorisch en fiscaal één geheel vormen, zijn de baten en lasten hier geconsolideerd opgenomen. Op die manier ontstaat een completer beeld.

Taakvelden Participatiebedrijf Zaanstad Purmerend (BVO plus BV)

	Realisatie 2023	Gewijzigde begroting
0.10 Mutaties reserves		
Baten	€ 5.472-	€ -
Lasten		€ 354.812
Saldo	€ 5.472-	€ 354.812

	Realisatie 2023	Gewijzigde begroting
0.4 Overhead		
Baten	€ 733.954	€ 2.292.435
Lasten	€ 7.935.763-	€ 7.110.281-
Saldo	€ 7.201.809-	€ 4.817.846-

	Realisatie 2023	Gewijzigde begroting
0.5 Treasury		
Baten	€ 107.509	€ -
Lasten	€ -	€ 2.100-
Saldo	€ 107.509	€ 2.100-

	Realisatie 2023	Gewijzigde begroting
6.4 Begeleide participatie		
Baten	€ 23.962.474	€ 24.738.087
Lasten	€ 18.680.097-	€ 21.506.111-
Saldo	€ 5.282.377	€ 3.231.976

	Realisatie 2023	Gewijzigde begroting
6.5 Arbeidsparticipatie		
Baten	€ 9.196.011	€ 8.344.000
Lasten	€ 7.018.843-	€ 7.110.842-
Saldo	€ 2.177.168	€ 1.233.158

	Realisatie 2023	Gewijzigde begroting
Totalen		
Baten	€ 33.994.476	€ 35.374.523
Lasten	€ 33.634.703-	€ 35.374.523-
Saldo	€ 359.774	€ -

Toerekening naar kosten uitvoering taakvelden 6.4 en 6.5, realisatie 2023*Geconsolideerde cijfers (BVO plus BV)*

	0.4 Overhead	6.5 Arbeids- participatie	Totaal
Saldo taakvelden	€ 5.282.377	€ 2.177.168	€ 7.459.545
Toerekening Overhead/Treasury	€ 4.917.084-	€ 2.177.216-	€ 7.094.300-
Totaal	€ 365.293	€ 48-	€ 365.245

N.B.: deze opstelling is incl. gemeentelijke bijdragen (via Overhead). Bij taakveld 6.4 (Begeleide participatie, uitvoering van de WSW incl. Nieuw Beschut) ontstaat na toerekening van Overhead en Treasury een saldo van € 365.293 en bij taakveld 6.5 (Arbeidsparticipatie, de PW) een saldo van -€ 48.

Taakveld 6.5 wordt samen met de kosten voor Nieuw Beschut afgerekend met de 2 deelnemende gemeenten.

Bijlage 3, Geconsolideerde cijfers

in €

	Realisatie 2023	Gewijzigde begroting 2023	Primaire begroting 2023	Realisatie 2022
Baten				
Bekostiging uitvoering PW	8.521.535	8.344.000	8.344.000	8.496.724
Bekostiging uitvoering SW	13.395.326	13.404.396	13.808.887	13.434.599
Overige bijdragen	267.391	1.497.283	1.497.283	93.555
Overige baten	638.663	170.000	-	122.980
Subtotaal	22.822.915	23.415.679	23.650.170	22.147.858
Netto toegevoegde waarde	9.454.687	8.002.171	10.006.772	8.825.946
Totaal baten	32.277.602	31.417.850	33.656.942	30.973.804
Lasten				
Loonkosten en -suppletie WSW	13.078.846	13.371.824	13.689.941	13.286.388
Loonkosten "Aan de Slag"	1.150.246	1.475.229	1.814.873	1.025.124
Loonkosten Basisdienstverbanden	560.977	518.524	1.603.857	1.171.370
Personeelskosten ambtenaren	11.900.606	11.455.669	11.933.438	10.987.111
Overige bedrijfskosten	5.221.681	4.951.415	4.988.861	4.932.075
Totaal lasten	31.912.357	31.772.662	34.030.970	31.402.068
Het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	365.245	354.812-	374.028-	428.264-
Onttrekking aan reserves	625	354.812	374.028	428.264
Toevoegingen aan reserves	6.097	-	-	-
Gerealiseerd resultaat	359.774	-	-	-

Toelichtingen op de geconsolideerde cijfers

Algemeen

Geconsolideerde bedragen

Het BBV laat niet toe dat formeel geconsolideerd wordt gerapporteerd (artikel 5), terwijl daar wel behoefte aan is. De BVO en BV vormen organisatorisch één geheel en zijn ook een fiscale eenheid. Op de vorige pagina van deze bijlage treft u daarom een informele rapportage aan over de geconsolideerde bedragen. Hieronder genoemde verschillen geven de afwijking t.o.v. de gewijzigde begroting aan. Een vergelijking met de primaire begroting wordt niet zinvol geacht omdat bij het opmaken daarvan er teveel en te grote onzekerheden bestonden. Hieronder worden de belangrijkste posten toegelicht voor zover afwijkend van de toelichting op de bedragen van de BVO. Zie ook de toelichting van de baten en lasten van de BVO bij het onderwerp.

Onderlinge doorbelastingen

Tussen de BVO en de BV hebben onderlinge doorbelastingen plaatsgevonden. Het betreft directe orderkosten, huisvestingskosten, loonkosten, kosten van staf en overhead en overige bedrijfskosten. Deze doorbelastingen zijn noodzakelijk omdat deze kostensoorten in beginsel in slechts één van de 2 entiteiten worden verantwoord, doch betrekking hebben op activiteiten die in beide entiteiten voorkomen. De verdeelsleutel tussen beide entiteiten is gebaseerd op de verhoudingen in de opbrengsten. In dit overzicht met de geconsolideerde bedragen vallen deze onderlinge doorbelastingen via eliminatie uiteraard tegen elkaar weg.

	Verschil Gewijzigde begroting en realisatie 2023
Netto toegevoegde waarde	<u>1.452.516-</u>

Een belangrijke financiële indicator wordt gevormd door het saldo van omzet en de directe orderkosten: de Netto Toegevoegde Waarde (NTW). Dit vertegenwoordigt het benutte arbeidsvermogen van de personen uit de doelgroepen in de bedrijfsonderdelen. De NTW is belangrijk hoger dan de begroting en de realisatie over het vorige boekjaar.

Bedrijfsonderdeel	Gerealiseerd		Begroot	
	Omzet	Directe kosten van de omzet	NTW	NTW
Industrie&Diensten	2.958.943	784.842-	2.174.101	1.306.198
Business Print&Post	2.604.708	421.378-	2.183.330	1.805.000
Groen&Schoon	4.948.036	314.592-	4.633.444	4.595.973
Overige	553.366	89.554-	463.812	295.000
	<u>11.065.053</u>	<u>1.610.366-</u>	<u>9.454.687</u>	<u>8.002.171</u>

Het bedrijfsonderdeel Industrie&Diensten heeft t.o.v. de gewijzigde begroting en de realisatie over het vorige boekjaar qua NTW uitstekend gepresteerd. Dit resultaat is behaald door een betere omzet en door een betere uitnutting van de aanwezige voorraden aan grond- en hulpstoffen. Het laatstgenoemde onderdeel van het gunstiger financieel effect is echter eenmalig.

In dit bedrijfsonderdeel wordt routinematig werk uitgevoerd. Het bedrijfsonderdeel biedt werkplekken voor personen die het meest behoefte hebben aan structuur en begeleiding.

De NTW bij het bedrijfsonderdeel Business Post en Printing was (opnieuw) hoger dan begroot en hoger dan de realisatie over het vorige boekjaar.

Het bedrijfs onderdeel Groen&Schoon kampt met een krimpende bezetting i.c.m. een krimpende orderportefeuille. Niettemin is de NTW t.o.v. het vorige boekjaar verbeterd en is het begrote bedrag gehaald. Dit is te danken aan efficiënter werken en aan beter geprijsd werk.

De NTW bij de overige bedrijfs onderdelen is lager dan die over het vorige boekjaar omdat de detacheringen bij Postnl is weggevallen. Het bedrag bleef wel boven de begroting.

Verschil Gewijzigde begroting en
realisatie 2023

Overige bedrijfskosten

270.266-

Deze kostengroep bevat de volgende onderwerpen:

- > SW-verrekeningen
- > PW trajectkosten
- > Rente en afschrijvingen
- > Kosten bedrijfsmiddelen
- > Huisvestingskosten
- > Kosten vervoersmiddelen
- > Advieskosten
- > Belastingen en verzekeringen
- > Algemene kosten
- > Diverse baten en lasten
- > Mutaties voorzieningen
- > Bijdragen

De genoemde kostengroepen bestaan weer uit diverse kostensoorten. Er zijn over dit boekjaar t.o.v. het vorig boekjaar minder vervoerskosten, trajectkosten, autokosten, diverse lasten en mutaties over voorzieningen gemaakt. Daar staat tegenover meer kosten voor bedrijfsmiddelen, huisvesting, kantoor- en advieskosten en algemene kosten. De overige verschillen zijn gering.

Per saldo is het kostentotaal aan bedrijfskosten t.o.v. 2022 € 290.000 gestegen.

Ten opzichte van de begroting hebben de afschrijvingen, autokosten, advieskosten, algemene kosten en diverse lasten geleid tot een gunstig effect op het kostenbeeld. Er zijn evenwel meer dan begroot trajectkosten, kosten bedrijfsmiddelen, huisvestingskosten, kantoorkosten en kosten voor mutaties over voorzieningen

Per saldo was het kostentotaal aan overige bedrijfskosten ca. € 270.000 hoger dan begroot.

Postadres
Postbus 404
1440 AK Purmerend

T (0299) 469 369
info@werkom.nl
www.werkom.nl

werkom >